

Kortlægning af forskning i udsathed blandt børn og unge

Opfølgning på aftale om fordeling af
forskningsreserven 2022

Juni 2022

Udgivet af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel.: 7231 7800
ufs@ufm.dk
www.ufm.dk

Foto Colourbox

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-94128-43-8

Kortlægning af forskning i udsathed blandt børn og unge

Opfølgning på aftale om fordeling af
forskningsreserven 2022

Juni 2022

Indhold

1. Indledning	5
1.1 Introduktion	5
1.2 Baggrund for kortlægningen	5
1.3 Afgrænsning af 'forskning i udsathed blandt børn og unge'	5
1.4 Kortlægningens opbygning	6
1.5 Metode og forbehold	6
2. Hovedkonklusioner	8
3. Forskningsmiljø- og aftagerperspektiver	10
3.1 Indledning	11
3.2 Metode	11
3.3 Forskningsbehov	12
3.4 Prioritering af forsknings- og udviklingsindsatsen	12
3.5 Forslag til at styrke forskning og udvikling på området	14
4. Faglige miljøer i Danmark	16
4.1 Indledning	17
4.2 Metode	17
4.3 Omfanget af forskning og udvikling i udsathed blandt børn og unge i Danmark	18
4.3.1 Antal FoU-årsværk og FoU-aktive ansatte	18
4.3.2 Finansiering af forskning og udvikling	20
4.3.3 Udvikling i finansiering af forskning og udvikling	23
4.4 Faglige områder	24
4.5 Vurderinger af forsknings- og udviklingsbehov	26
4.6 Samarbejde om forskningen	28
4.7 Oplevede barrierer	31

5. Analyse af forskningspublikationer 34

5.1 Indledning	35
5.2 Metode	35
5.3 Forskningspublikationer om udsathed blandt børn og unge	36
5.3.1 Omfanget af forskningspublikationer	36
5.3.2 Publikationstyper	37
5.3.3 Publikationer fordelt på universiteter	39
5.3.4 Fagligt fokus for universitetspublikationerne	41
5.3.5 Publikationer fordelt på professionshøjskoler	44
5.3.6 Fagligt fokus for professionshøjskolepublikationerne	45
5.3.7 Institutionernes publikationssamarbejde	46

6. Bilag 51

6.1 Spørgeskema sendt til forskningsudførende aktører	51
6.2 Oversigt over modtagere af spørgeskema	59
6.3 Oversigt over modtagere af interessenthøring	60
6.4 Søgestrengte anvendt i publikationsanalyse	61
6.4.1 Metode	61
6.4.2 Søgestrengte - UC Viden	61
6.4.3 Søgestrengte - Data from Danish Local Systems	63

1. Indledning

1.1 Introduktion

Udsathed blandt børn og unge har store omkostninger. Det gælder først og fremmest de enkelte og deres familier, men udsathed har også store samfundsmæssige omkostninger. I 2018 var de samlede nettodriftsudgifter hos kommunerne på området for udsatte børn eksempelvis på 16,4 mia. kr.¹

Et stærkt videngrundlag er en forudsætning for, at udsathed blandt børn og unge kan forebygges eller reduceres. Udsathed blandt børn og unge vil ofte være af kompleks karakter og involvere flere professioner, fagområder og –discipliner. I FORSK2025² sættes bl.a. fokus på udsatte børn og unge, og der peges på, at når det ikke lykkes at løse problemerne på socialområdet (herunder også hos socialt udsatte børn og unge), skyldes det bl.a. ”manglende praksisnær forskning og viden om virkningen af de forskellige indsatser, samt viden om hvordan effektive indsatser implementeres i stor skala og kombineres.”

Denne kortlægning har til formål at give et overblik over omfanget og karakteren af forskning i udsathed blandt børn og unge i Danmark. Samtidig bidrager den med forskningsmiljøers og aftageres perspektiver på omfanget af behovet for yderligere forskning på området, og hvordan det kan styrkes.

1.2 Baggrund for kortlægningen

Kortlægningen er udarbejdet som opfølgning på den politiske aftale om fordeling af forskningsreserven for 2022³. Her fremgår følgende:

Aftalepartierne noterer sig, at uddannelses- og forskningsministeren i 1. halvår af 2022 vil gennemføre en kortlægning af videntcentre på socialområdet i Danmark, herunder en nærmere afdækning af omfanget af behovet for praksisnær forskning vedrørende udsatte og anbragte børn og unge, med henblik på en drøftelse ved næste års forskningsforhandlinger.

1.3 Afgrænsning af ’forskning i udsathed blandt børn og unge’

Kortlægningen har som præmis, at **udsatte børn og unge** ikke er fast defineret, og at genstandsfeltet beskrives forskelligt inden for forskellige forsknings- og fagområder. På den baggrund er der lagt en tilgang, som søger at give et så bredt og nuanceret billede af forskningsfeltet som muligt.

¹ <https://www.kl.dk/media/23751/udsatte-boern-noegletal-2020.pdf>

² <https://ufm.dk/publikationer/2017/filer/forsk2025.pdf>

³ <https://ufm.dk/lovstof/politiske-aftaler/fordeling-af-forskningsreserven-2022>

I nogle sammenhænge anvendes forståelsen **udsathed** som noget, der er uden for barnet eller den unge, hvorved det markeres, at udsathed ikke er iboende i individet. I andre sammenhænge anvendes begrebet børn og unge i udsatte positioner. Det kan f.eks. være børn, der er i sociale, socioøkonomiske – eller familiemæssige problemer eller unge, der er enten hjemløse, psykisk sårbare eller misbrugere samt er ledige og/eller har gentagende frafald fra uddannelse. Udsatte børn og unge kan f.eks. også forstås som børn og unge, der er i en position, hvor de har behov for professionel støtte.

Kortlægningens genstandsfelt er således forskning og udvikling, som ud fra en faglig vurdering skønnes at falde inden for emnet 'udsathed blandt børn og unge' eller tilknyttede begreber. Kortlægningen er afgrænset til udsathed blandt børn og unge i Danmark og altså ikke forskning og udvikling, der beskæftiger sig med udsathed i andre lande.

Anbragte børn og unge, som udgør en delmængde af undersøgelsens genstandsfelt, forstås i denne sammenhæng som børn og unge i aldersgruppen 0-22 år, som er anbragt med eller uden forældrenes samtykke, jf. Danmarks Statistik.

Kortlægningen har alene fokus på forskning og udvikling, som det er defineret i OECD's Frascati-manual⁴. Af pladshensyn omtales 'forskning og udvikling' dog som oftest blot som 'forskning' i teksten.

1.4 Kortlægningens opbygning

Kortlægningen består af tre hoveddele. Første del giver perspektiver på forskningsområdet ift. forskningsbehov, prioritering af indsatsen og forslag til, hvordan forskning og udvikling på området kan styrkes. Denne del er baseret på kvalitative besvarelser fra en spørgeskemaundersøgelse, jf. nedenfor, samt input fra en interessenthøring sendt til en række relevante aftagere på området.

Anden del af kortlægningen giver et overblik over de faglige miljøer i Danmark baseret på en spørgeskemaundersøgelse sendt til relevante forskningsudførende aktører, dvs. universiteter, professionshøjskoler, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd og forskningsudførende fonde. Denne del skitserer bl.a. omfang og volumen af forskningen, faglige fokusområder, samarbejder og forskningsbehov.

Tredje del er en analyse af forskningspublikationer på området. Her er der på baggrund af søgninger taget udgangspunkt i dataudtræk fra databaserne Data from Danish Local Systems⁵ og UC Viden⁶.

1.5 Metode og forbehold

Kortlægningen er baseret på både kvantitative og kvalitative data:

⁴ Læs mere om Frascati-manualens definition her: <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/statistik-og-analyser/hvad-er-forskning-innovation-og-udvikling>

⁵ Data fra databasen *Data from Danish Local Systems* er leveret NORA – Danmarks Forskningsportal. Læs mere her: <https://forskningsportal.dk/da/>

⁶ UC Viden er professionshøjskolernes videndatabase: <https://www.ucviden.dk/>

- En spørgeskemaundersøgelse sendt til relevante forskningsudførende aktører med kvantitative spørgsmål om bl.a. antal årsværk, finansiering, faglige fokusområder m.v. samt kvalitative spørgsmål om bl.a. forskningsbehov, barrierer og forslag til indsatser.
- En høring af relevante aftagere og interessenter på området ved hjælp af en kort spørgeramme med kvalitative spørgsmål om interessenternes perspektiver på forskningsområdet ift. behov, prioritering af indsats og forslag til, hvordan forskning og udvikling på området kan styrkes.
- Dataudtræk vedr. publikationer fra hhv. universiteterne, forsknings- og analysecenteret VIVE og professionshøjskolerne.

Det er et generelt forbehold ved kortlægningen, at der ikke findes en fast definition af, hvad "forskning i udsathed blandt børn og unge" dækker. Der er i forbindelse med kortlægningen udviklet en bred forståelse og afgrænsning af området, men den manglende entydige afgrænsning af området kan give en usikkerhed i kortlægningens resultater.

Spørgeskemaundersøgelsen er behæftet med en række forbehold og usikkerheder:

- Med afsæt i afgrænsningen, som giver et vist fortolkningsrum, har respondenterne selv foretaget omtrentlige skøn af, hvad der er talt med, når data for f.eks. forskerårsværk er blevet indrapporteret. Da opgørelsestilgange kan variere på tværs af respondenter, er kortlægningens resultater behæftet med en vis usikkerhed.
- Respondenterne er desuden blevet bedt om at indsamle besvarelser for hele institutioner og institutioner, hvilket kan vanskeliggøre at give et kvalificeret skøn.

Der er således ikke tale om en præcis opgørelse over de faglige miljøer og deres aktivitet, men snarere et bud på et overordnet billede baseret på respondenternes egne indberetninger.

Analysen af forskningspublikationer er ligeledes behæftet med forbehold og usikkerheder:

- Publikationsdata bygger på egne registreringer foretages af forskere mv., og registreringspraksis kan være forskellig både på tværs af forskere og institutioner. Det gælder både i forhold til hvad, hvordan og hvor meget, der registreres.
- Data er leveret af hhv. professionshøjskolerne (UC Viden), NORA – Data from Local Danish Systems og VIVE., og der kan være afvigelser ift. søgestrategien samt forskellige muligheder og begrænsninger i de enkelte databaser.
- Den anvendte publikationsdata bygger på en række forskellige søgninger samt manuel relevansvurdering, som kan være behæftet med usikkerheder.

2. Hovedkonklusioner

Kortlægningen viser, at forskning i udsathed blandt børn og unge i Danmark er spredt over en bred vifte af faglige miljøer. I alt 206 forskningsårsværk beskæftigede sig med området i 2021, hvilket svarer til ca. 3,8 pct. af de samlede årsværk inden for områderne samfundsvidenskab og humaniora, som en stor del af forskningen falder inden for.⁷ Dette omfang skal ses i lyset af, at der i kortlægningen er anlagt en bred afgrænsning af fagområdet, hvor bl.a. emner så som mistrivsel og inklusion indgår.

Der er bred enighed blandt forskningsmiljøerne på området og aftagerne af forskningen om, at der er et væsentligt behov for yderligere forskning i udsathed blandt børn og unge, herunder særligt praksisnær forskning og forskning i effekter af indsatser. Der er også bred tilslutning til, at det vil styrke forskningen med en større grad af strategiske, tværgående samarbejder.

Der er publiceret i alt 1087 forskningspublikationer i udsathed blandt børn og unge i perioden 2017-2021. Professionshøjskolerne og universiteterne har omtrent lige mange forskningspublikationer. Antallet afspejler institutionernes størrelser, profil og uddannelsesudbud – eksempelvis, om institutionen udbyder socialrådgiveruddannelsen, eller har uddannelser og forskning på det pædagogiske område.

Kortlægningens hovedkonklusioner

Forskningsmiljø- og aftagerperspektiver:

- Der er generel enighed om, at der er et grundlæggende og væsentligt behov for yderligere forskning i udsathed blandt børn og unge mhp. at styrke vidensopbygning på området.
- Et overvejende flertal vurderer, at der er behov for yderligere forskning i effekter og virkninger.
- Der er bred enighed om, at der er behov for mere praksisnær forskning.
- Flere peger på, at der er behov for forskning, der har fokus på forebyggelse.
- Generelt tilkendegiver både aftagere og forskningsmiljøer et behov for, at der er forskellige forskningsdesign og -metoder på området.
- Forskningsmiljøer fra universitetssektoren peger særligt på et behov for grundforskning og vurderer, at der er begrænset adgang til midler til grundforskning.
- Hos både aftagere og forskningsmiljøer er der bred tilslutning til, at det vil styrke forskning på området med en fælles organisering og strategiske, tværgående samarbejder og finansieringsinstrumenter. I den forbindelse fremhæves, at forsknings- og praksissamarbejdet skal styrkes.

Faglige miljøer i Danmark:

⁷ Sammenholdt med tal fra Danmarks Statistik, 2020-tal (seneste tilgængelige). Som det fremgår af kapitel 5, er der også en andel af forskningen, der ligger inden for sundhedsvidenskab, f.eks. inden for psykologi, psykiatri og folkesundhedsvidenskab.

- Der var i alt 206 FoU-årsværk, som beskæftigede sig med forskning i udsathed blandt børn og unge i Danmark i 2021
- Cirka halvdelen af årsværkene inden for området befandt sig ved universiteterne, 28 pct. ved professionshøjskolerne og 20 pct. ved andre organisationer (Rockwool Fonden og VIVE)
- De fire største forskningsudførende aktører på området var hhv. Aarhus Universitet med 50 årsværk, VIVE med 37 årsværk, Københavns Professionshøjskole med 24 årsværk og Aalborg Universitet med 23 årsværk.
- Det stemmer godt overens med institutionernes forskningsproduktion, hvor Aarhus Universitet, Aalborg Universitet og Københavns Professionshøjskole er de tre institutioner, der publicerer mest.
- Institutionerne afholdt i 2021 udgifter til forskning i udsathed blandt børn og unge for i alt 189 mio. kr. Heraf havde universiteterne det højeste finansieringsniveau med i alt 84 mio. kr., mens professionshøjskolerne afholdt udgifter til forskning på området for i alt 59 mio. kr.
- Basismidler eller tilskud til FoU-aktiviteter var den primære finansieringskilde med 46 pct. af det samlede beløb.
- Over halvdelen (52 pct.) af forskningsmiljøerne vurderer, at omfanget af forskning på området har været stigende de seneste fem år. 38 pct. vurderer, at omfanget har ligget stabilt.
- Forskningen spreder sig over en række meget forskelligartede fagområder. Det største område er Fællesskab, in- og eksklusion og mistrivsel som dækker over 22 pct. af årsværkene.
- Manglende finansieringsvolumen er ifølge forskningsmiljøerne den entydigt vigtigste barriere for forskning i udsathed blandt børn og unge.

Analyse af forskningspublikationer:

- I perioden 2017-2021 er der i alt identificeret 1087 forskningspublikationer i udsathed blandt børn og unge i Danmark hos universiteterne, professionshøjskolerne og VIVE.
- Heraf stammede 500 publikationer fra professionshøjskolerne og 510 fra universiteterne.
- Aalborg Universitet og Aarhus Universitet er de største bidragsydere med tilsammen 66 pct. af universiteternes samlede forskningsproduktion og 30 pct. af de samlede publikationer på tværs af institutionstype.
- Størstedelen af publikationerne på universiteterne kan kategoriseres som samfundsvidenskabelige. Derudover udgør humaniora og sundhedsvidenskab også en væsentlig andel af de identificerede publikationer.
- Københavns Professionshøjskole og VIA University College er de største bidragsydere hos professionshøjskolerne med hhv. 32 pct. og 24 pct. af professionshøjskolernes samlede forskningsproduktion. De udgør tilsammen 26 pct. af de samlede publikationer på tværs af institutionstype.

3. Forskningsmiljø- og aftagerperspektiver

Kapitlets hovedkonklusioner

Forskningsmiljøerne og aftagerne peger på:

- Der er et **grundlæggende og væsentligt behov for yderligere forskning** i udsathed blandt børn og unge mhp. at styrke **videnopbygning på området**.
- Et overvejende flertal vurderer, at der er behov for yderligere **forskning i effekter og virkninger**. Det gælder bl.a. forskning, der beskæftiger sig med effekter af indsatser i et kort- og langsigtet perspektiv for både børn, unge og deres familier.
- Der er bred enighed om, at der er behov for mere **praksisnær forskning**. Der peges både på forskning, der er praksisnær, professionsnær, anvendelsesorienteret og implementeringsforskning. Forskningsmiljøer fra professionshøjskolerne fremhæver desuden et behov for at prioritere forskning, der arbejder sammen med praksis om at skabe forandringer.
- Flere peger på, at der er behov for forskning, der har **fokus på forebyggelse**, herunder nævner nogle bl.a. forskning i de vilkår, der er med til at producere og reproducere udsathed og ulighed.
- Generelt tilkendegiver både aftagere og forskningsmiljøer et behov for, at der er **forskellige forskningsdesign og -metoder på området**.
- Forskningsmiljøer fra universitetssektoren peger særligt på et behov for **grundforskning** og vurderer, at der er begrænset adgang til midler til grundforskning.
- I forhold til faglige områder for indsatsen peger aftagerne sammenholdt på flere forskellige områder, hvor de vurderer, at der er yderligere forskningsbehov. Flere aftagere fremhæver temaer ift. **anbringelser**, men der peges generelt bredt på faglige områder som f.eks. mistrivsel, hjemløshed, socialfaglig praksis, fastholdelse i uddannelsessystem, angst og digitale liv.
- Hvad angår forslag til at styrke forskningsområdet er et særligt fokus hos aftagerne, at det er væsentligt at understøtte og skabe rammer for, at børn og unge inddrages i forskningsindsatsen med deres perspektiver og deltagelse.
- Hos både aftagere og forskningsmiljøer er der bred tilslutning til, at det vil styrke forskning på området med en fælles organisering og strategiske, tværgående samarbejder og instrumenter. I den forbindelse fremhæves, at **forsknings- og praksissamarbejdet skal styrkes**.
- Nogle forskningsmiljøerne fremhæver, at forskningsområdet kan styrkes ved en længere tidshorisont for forskningen, herunder ift. finansiering.
- Nogle aftagere peger desuden på, at et styrket datagrundlag, nationalt overblik og mulighed for at etablere tilbagevendende undersøgelser vil styrke forskningsområdet.

3.1 Indledning

Dette kapitel giver perspektiver på forskning i udsathed blandt børn og unge på baggrund af input fra forskningsmiljøerne og relevante aftagere af forskningen. Kapitlet er således en beskrivelse af forskningsmiljøers og aftageres vurdering af behovet for yderligere forskning på området, prioritering af forskningsindsatsen og forslag til at styrke forskningen på området. Svarene er indhentet dels ved en høring af relevante aftagere og dels som en del af et spørgeskema, der er sendt ud til forskningsmiljøerne.

3.2 Metode

I forbindelse med interessenthøringen blev en række aftagere – herunder interesseorganisationer, offentlige organisationer og fonde – inviteret til at give deres vurdering af omfanget af behovet for yderligere forskning i udsathed blandt børn og unge. Inviterede kan ses i bilag 6.3. Deres besvarelser bidrager til at belyse forskningsbehovet. Otte af i alt 15 inviterede har givet deres bidrag. Herudover indgår også input fra Social- og Ældreministeriet, som Uddannelses- og Forskningsministeriet har været i dialog med. Vurderingen tager udgangspunkt i et kvalitativt svarskema, som søgte at afdække aftagernes perspektiver på forskningsområdet ift. behov, prioritering af indsats og forslag til, hvordan forskning på området kan styrkes.

Spørgsmål i interessenthøringen:

- 1) Vurdering af omfanget af behovet for yderligere forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge.
- 2) Vurdering af, hvor det er vigtigst at prioritere forsknings- og udviklingsindsatsen vedr. udsatte børn og unge i de kommende år.
- 3) Forslag til hvordan forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge kan styrkes.

Som en del af spørgeskemaundersøgelsen, jf. kapitel 4, har forskningsmiljøerne haft mulighed for at angive en kvalitativ besvarelse mht. eventuelle yderligere input til forskningsbehov samt forslag til, hvordan forskning i udsathed blandt børn og unge kan styrkes. Respondenterne blev bedt om at besvare med maksimalt 10 linjer og gerne i stikordsform. Ud af de i alt 29 respondenter, som har svaret ja til at have forskning i udsathed blandt børn og unge, har 19 respondenter besvaret den kvalitative del, hvor de har angivet forslag til indsatser, der kan styrke forskning på området.

Der kan være overlappende pointer på tværs af afsnittene, da perspektiver vedr. forskningsbehov eksempelvis også kan være angivet som forslag til at styrke forskningsområdet. Desuden tager besvarelserne afsæt i aftagernes og forskningsmiljøernes viden og fokus, som hænger sammen med deres virkeområde og forskningsområde. Det har således ikke været forventningen, at svarene blev understøttet af kvantitative data eller at give en komplet afdækning af forskningsbehov og mulige indsatser.

3.3 Forskningsbehov

Aftagerne er blevet bedt om at angive, i hvilket omfang de vurderer, at der er behov for yderligere forskning og udvikling i udsathed blandt børn og unge. Forskningsmiljøerne har ligeledes bidraget med input til yderligere forskningsbehov.

Aftagerne tilkendegiver samlet en vurdering af, at der er et væsentligt behov for yderligere forskning i udsathed blandt børn og unge, og ligeledes et behov for styrke forskning og vidensopbygning på området. Forskningsmiljøerne peger ligeledes samlet på, at der helt grundlæggende er behov for mere forskning på området, og at det gælder både **grundforskning, praksisnær forskning** samt **forskning i effekter og virkninger af indsatser** og **implementeringsforskning**.

I den forbindelse peger nogle aftagere konkret på forskellige barrierer for at gennemføre forskning på området. Der nævnes eksempelvis, at manglende datagrundlag på nationalt plan er en barriere. Endelig nævnes sporadiske og små forsknings- og udviklingsmiljøer, som også beskæftiger sig med forskning i børn og familiers udvikling generelt (dvs. ikke udelukkende ift. udsathed). Derudover peges der på, at indsatser er små i volumen, hvilket vanskeliggør at måle på effekt, og at det er vanskeligt at indhente personoplysninger (CPR-nummer) fra deltagere i sociale indsatser. Endelig peges der på, at finansieringsmulighederne er sparsomme og tilfældige (f.eks. sammenlignet med sundhedsområdet, hvor der afsat betydelige offentlige midler, bl.a. fra fonde), hvilket gør det svært at etablere målrettet forskning og at kunne tiltrække og fastholde forskere.

Aftagerne og forskningsmiljøerne fremhæver desuden forskellige områder inden for udsathed blandt børn og unge, hvor der er et særligt behov for yderligere forskning. En sammenfatning af svarene belyses i det følgende afsnit.

3.4 Prioritering af forsknings- og udviklingsindsatsen

Aftagerne er blevet bedt om at angive en vurdering af, om der er faglige områder eller særlige typer af forskning, hvor der især er behov for yderligere forskning. Det overordnede formål har været at belyse aftagernes perspektiv på, hvor det er vigtigst at prioritere forskningsindsatsen i udsathed blandt børn og unge i de kommende år. Bidrag fra forskningsmiljøerne er ligeledes en del af sammenfatningen i afsnittet.

Bred enighed om behov for forskning i effekter, virkninger af indsatser og forebyggelse

Det er gennemgående i aftagernes besvarelser, at der er et generelt og væsentligt behov for yderligere forskning, der beskæftiger sig med **effekter og virkninger af indsatser**. Behovet angives at gælde forskning, der belyser effekter af både kort- og langsigtede indsatser (varighed) og effekter af indsatser i et kort- og langsigtet perspektiv for børnene, de unge og deres familier. Hvad angår forebyggelse, angives det f.eks. i forhold til at kunne skabe gode, meningsfulde og trygge omgivelser for børnene og de unge her og nu og mht. de muligheder, som de får senere i livet. Der peges bl.a. på effekter af indsatser/interventioner ift. anbringelser, (mis)trivsel, frivillige sociale indsatser, kontinuitet i sagsbehandling samt metoder og redskaber til behandling og forebyggelse af psykisk sygdom og –sårbarhed, men også forebyggende foranstaltninger generelt. Forskningsmiljøerne nævner ligeledes, at der er behov for forskning, der har fokus på forebyggelse,

herunder vilkår, der er med til at producere og reproducere udsathed og ulighed. Nogle af forskningsmiljøerne peger ligeledes på, at der er behov for, at forskningen har fokus på udvikling af evidensbaserede indsatser/effektforskning samt implementering, herunder, at denne type forskning bør tænkes ind i forbindelse med f.eks. nye reformer og indsatser.

Bred enighed om behov for praksisnær forskning

Aftagerne tilkendegiver bred enighed om, at der er behov for yderligere **praksisnær forskning**. I den forbindelse fremhæves både forskning, der er praksis- og professionsnær, anvendelsesorienteret og implementeringsforskning. Nogle fremhæver, at praksisnær forskning på området handler om at afdække og implementere 'aktuel bedste vidende', lave systematiske evalueringer og at afdække, hvordan forandringer kan gennemføres i praksis. Derudover peger nogle på, at forskningen bør undersøge de rammevilkår, der tilbydes gruppen af børn og unge, og at forskning bør inddrage og belyse børn, unge og familiers perspektiver. Endelig fremhæver flere vigtigheden af, at praktikere, professionelle og myndigheder på området inddrages.

Forskningsmiljøer fra professionshøjskolerne fremhæver desuden et behov for prioritering af praksisnær og anvendelsesorienteret forskning, der arbejder sammen med praksis om at skabe forandringer i socialt arbejde. I den forbindelse peger nogle på behovet for at prioritere koblingen til de relevante uddannelser og professioner.

Behov for forskellige forskningsdesign og -metoder

Generelt tilkendegiver både aftagere og forskningsmiljøer et behov for, at der er forskellige forskningsdesign og -metoder på området. I forhold til forskningsdesign peger forskningsmiljøerne bl.a. på, at det vil styrke forskningsområdet med studier, hvor der indgår **randomisering**. Der peges eksempelvis på randomisering i forhold til hvem, der modtager en indsats, med henblik på evaluering og effektmåling. Herudover nævnes et behov for **mere kvantitativ forskning** og **kombinationer af kvantitativ og kvalitativ forskning**. Flere aftagere fremhæver ligeledes behovet for kombinationen af kvalitativ og kvantitativ metode, men hvor flere har et særligt fokus på, at det kvalitative blik på indsatser er fordelagtigt, bl.a. da socialområdet er kendetegnet ved specialiserede indsatser til små populationer. Nogle aftagere og forskningsmiljøer peger desuden på behovet for **longitudinale studier**, der f.eks. kan afdække udsatte børn og unges livsbaner, undersøge psykisk sårbarhed eller mistrivsel samt sikre bedre overgange mellem sektorer. Professionshøjskolesektoren peger desuden på et behov for længerevarende **feltarbejde** og **aktionsforskning**.

Behov for grundforskning

Forskningsmiljøer fra universitetssektoren peger særligt på et behov for grundforskning og vurderer, at der kun er begrænset adgang til midler til grundforskning. Det fremhæves, at grundforskningen bør være **tværdisciplinær** mellem forskningsmiljøer inden for det socialpædagogiske fagfelt, sociologien, antropologien og den psykologiske forskning.

Fremhævede faglige områder

Aftagerne har peget på flere **faglige områder**, hvor de vurderer, at der er yderligere forskningsbehov. Flere fremhæver forskning, der beskæftiger sig med anbringelser, men der peges bl.a. også på efterværn, forskellige temaer ift. fastholdelse i uddannelsessystemet, børn og unge med erhvervet hjerneskade, angst og traumer, psykisk sårbarhed,

frivillige indsatser, hjemløshed, kriminalitet, ulighed, mistroivsel, vold og overgreb samt børn og unges digitale liv. Desuden fremhæves socialfaglig- og tværgående praksis inden for udsatte børn og unge som et område, hvor der er yderligere behov for forskning og udvikling.

Et af forskningsmiljøerne angiver desuden specifikke faglige områder, hvor der er behov for at styrke grundforskningen. Her nævnes følgende: Udsatte unges demokratiske deltagelse i samfundet, overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse, deltagelsesmuligheder og –begrænsninger i åbne klasserumsfællesskaber, børn i alderen 0–6 år og deres deltagelsesmuligheder i institutionelle børnefællesskaber, tværprofessionelt samarbejde om børn og unge i udsatte positioner. Hvad angår den praksisnære og anvendelsesorienterede forskning fremhæver en respondent, at der er et særligt behov for at styrke området ift. udsathed blandt børn og unge i dagtilbud, skoler og ungdomsuddannelser.

3.5 Forslag til at styrke forskning og udvikling på området

Både aftagere og forskningsmiljøer har fået mulighed for at angive forslag til, hvordan forskning i udsathed blandt børn og unge kan styrkes.

Børn og unge skal inddrages i og være med til at kvalificere forskningen

Flere aftagere peger på, at der er et væsentligt potentiale i at understøtte og skabe rammer for, at børn og unge involveres og inddrages med deres perspektiver og deltagelse, hvis forskning på området skal styrkes. Et eksempel der fremhæves i den forbindelse er den norske organisation Forandringsfabrikken⁸, som systematisk involverer børn og unge i beslutninger, der vedrører dem (herunder, men ikke primært, forskning og kvalificering af indsatser).

Fælles organisering og strategiske, tværgående samarbejder og instrumenter, der understøtter forskning- og praksissamarbejde

Det fremhæves af flere aftagere, at der bør etableres et strategisk samarbejde mellem forsknings- og uddannelsesinstitutioner og praksis (herunder bl.a. regioner, kommuner og frivillige foreninger). Nogle aftagere peger på, at et nationalt tiltag i form af f.eks. et nationalt forskningscenter med eller uden mure, eller en national forskningspulje med et fokusområde ift. udsathed blandt børn og unge, kan styrke forskningsområdet.

Forskningsmiljøerne peger ligeledes på potentialet i at styrke samarbejdet på forskningsområdet, herunder med praksis. Hvad angår forslag til at understøtte samarbejdet peges på et behov for at udvikle et finansieringsinstrument eller virkemiddel, der kan understøtte større, strategisk sammenhængende og anvendelsesorienterede projekter, der både har høj videnskabelig kvalitet, inddrager og har relevans for praksis, samt sikrer forankring i de kommunale forvaltninger. Desuden foreslår nogle mulighed for forskningsansættelser i praksis og bedre muligheder for at udforske idéer med potentiale i praksis. Endelig peges der af enkelte i forskningsmiljøerne på et potentiale i styrket internationalisering af forskningen og målrettede midler dertil.

Længere tidshorisont for forskningen, herunder i forhold til finansiering

⁸ Forandringsfabrikken er et videncenter, som indhenter viden fra børn og unge, hvor udgangspunktet er, at børn og unge har vigtig viden om de systemer, som de er i. Forandringsfabrikken vil gøre systemerne for børn bedre gennem børn og unges direkte bidrag. Læs mere her: forandringsfabrikken.no

Nogle forskningsmiljøer fremhæver bl.a., at området, herunder også praksisforskningsprojekter, kan styrkes gennem opbygning af et eller flere stærke forskningsmiljøer på socialområdet. Der peges både på, at dette vil kræve en **langsigtet investering** og volumen i finansiering, så forskningen kan få en **længere tidshorisont**. Forskningsmiljøerne vurderer, at en mangel på store forskningsmiljøer på området hænger sammen med en tendens til projektbaseret finansiering med begrænset tidshorisont. Herudover peges der på, at korte ansøgningsfrister på opslag kan være en udfordring i forhold til at nå at etablere samarbejder med praksis.

Styrket datagrundlag, nationalt overblik og tilbagevendende undersøgelser

Nogle aftagere peger på forskellige forslag, der er kendetegnet ved at styrke datagrundlaget på forskningsområdet. Der nævnes styrkelse af registerdata, udvikling af fælles begrebsramme, etablering af kohorte- og forløbsundersøgelser og udvikling af nationale overblik over tilbud/indsatser. Derudover foreslår nogle at skabe mulighed for at etablere tilbagevendende undersøgelser og at kunne følge indsatser mht. effekt, så der kan skaleres op nationalt ved de rette indsatser.

4. Faglige miljøer i Danmark

Kapitlets hovedkonklusioner

- Der var i alt 206 FoU-årsværk, som beskæftigede sig med forskning i udsathed blandt børn og unge i Danmark i 2021.
- Cirka halvdelen af årsværkene inden for området befandt sig ved universiteterne, 28 pct. ved professionshøjskolerne og 20 pct. ved andre organisationer (Rockwool Fonden og VIVE).
- De fire største forskningsudførende aktører på området er hhv. Aarhus Universitet med 50 årsværk, VIVE med 37 årsværk, Københavns Professionshøjskole med 24 årsværk og Aalborg Universitet med 23 årsværk.
- Institutionerne afholdt i 2021 udgifter til forskning i udsathed blandt børn og unge for i alt 189 mio. kr.
- Heraf havde universiteterne det højeste finansieringsniveau med i alt 84 mio. kr., mens professionshøjskolerne afholdt udgifter til forskning på området for i alt 59 mio. kr. Analyseinstituttet VIVE og Rockwool Fonden brugte samlet 46 mio. kr. på forskning i området.
- Basismidler eller tilskud til FoU-aktiviteter var den primære finansieringskilde med 46 pct. af det samlede beløb. Herefter følger private kilder med 33 pct. og øvrige offentlige kilder med 20 pct. Internationale kilder finansierede kun en ganske lille del af den samlede forskning med én pct.
- Over halvdelen (52 pct.) af forskningsmiljøerne vurderer, at omfanget af forskning på området har været stigende de seneste fem år. 38 pct. vurderer, at omfanget har ligget stabilt.
- Forskningen spreder sig over en række meget forskelligartede fagområder. Det største område er Fællesskab, in- og eksklusion og mistrivsel, som udgør 22 pct. af årsværkene. Forskningsområdet Anbringelse og efterværn udgør kun ca. otte procent af de samlede forskningsårsværk til trods for at dette fremhæves som et centralt område blandt interessenter.
- Forskningsmiljøerne vurderer, at der er stort behov for at øge omfanget af forskning inden for alle faglige områder.
- I forhold til institutionernes samarbejde viser det overordnede billede, at både universiteter og professionshøjskoler i høj eller nogen grad samarbejder med egen institution, andre universiteter og professionshøjskoler og institutioner i praksis.
- Manglende finansieringsvolumen er ifølge forskningsmiljøerne den entydigt vigtigste barriere for forskning i udsathed blandt børn og unge. Andre væsentlige barrierer er manglende national og strategisk prioritering af området og manglende stabilitet i finansiering.

4.1 Indledning

Dette kapitel giver et overblik over faglige miljøer i Danmark, der beskæftiger sig med forskning i udsathed blandt børn og unge. Kapitlet er baseret på en spørgeskemaundersøgelse sendt til relevante forskningsudførende aktører. Formålet er at skabe et overblik over forskning og udvikling på området, bl.a. belyst via antal årsværk og FoU-aktive ansatte, finansiering af forskningen, faglige fokusområder og forskningsbehov, samarbejdsrelationer og oplevede barrierer. Kapitlet giver sammen med det efterfølgende kapitel 5 om forskningsproduktion et overordnet billede af forskningsområdets omfang, karakteren af forskningen og sammenhænge mellem de enkelte forskningsmiljøer.

4.2 Metode

Spørgeskemaet er udsendt ved brug af Rambøll SurveyXact og fokuserer på forskning og udvikling i udsathed blandt børn og unge udført i 2021. Der er således tale om et øjebliksbillede af forskningen på området. Et enkelt spørgsmål i undersøgelsen omhandler dog respondenternes vurdering af udviklingen i finansieringen af forskningen i de seneste fem år, dvs. i årene 2017–2021.

Spørgeskemaet er udsendt til i alt 44 modtagere, heraf 35 universitetsinstitutter, seks professionshøjskoler, to forskningsudførende fonde og VIVE. Respondenterne er udvalgt på baggrund af en vurdering af, hvor der potentielt udføres forskning i udsathed blandt børn og unge. Denne vurdering er taget på baggrund af desk research, og det har været et princip, at institutter eller institutioner, hvor det var uklart, om der var forskning på området, blev taget med. Derudover har udkast til spørgeskema og oversigt over udvalgte modtagere været til gennemsyn hos relevante faglige eksperter på området.

Dataindsamlingen fandt sted fra 17. marts til 5. april 2022. Der er modtaget 38 besvarelser, hvilket giver undersøgelsen en svarprocent på 86 pct. Blandt de 38 besvarelser har 9 respondenter tilkendegivet, at de ikke har forskning inden for området. Således baserer undersøgelsen sig på 29 unikke besvarelser, heraf 21 fra universitetsinstitutter, seks fra professionshøjskoler, en fra VIVE og en fra Rockwool Fonden.

Som en del af kvalitetssikringen har Uddannelses- og Forskningsstyrelsen gennemgået alle indberetninger. Her er bl.a. forholdet mellem samlede udgifter og antal årsværk sammenholdt, og styrelsen har været i dialog med respondenter, hvor beløbene afveg.

Det udsendte spørgeskema samt overblik over respondenter fremgår af henholdsvis bilag 6.1 og bilag 6.2.

Se desuden metodiske forbehold i afsnit 1.5. Derudover skal det bemærkes, at universiteterne har afgivet besvarelser på institutniveau, mens professionshøjskolerne har afgivet besvarelser på institutionsniveau, hvilket skyldes de to typer institutioners forskellige organisatoriske opbygning. Det betyder, at der er markant flere besvarelser fra universitetsinstitutter end fra professionshøjskoler, hvilket giver et ulige sammenligningsgrundlag mellem de to sektorer. Det kan give et vist bias i resultaterne, hvilket der er forsøgt taget højde for i fremstillingen.

4.3 Omfanget af forskning og udvikling i udsathed blandt børn og unge i Danmark

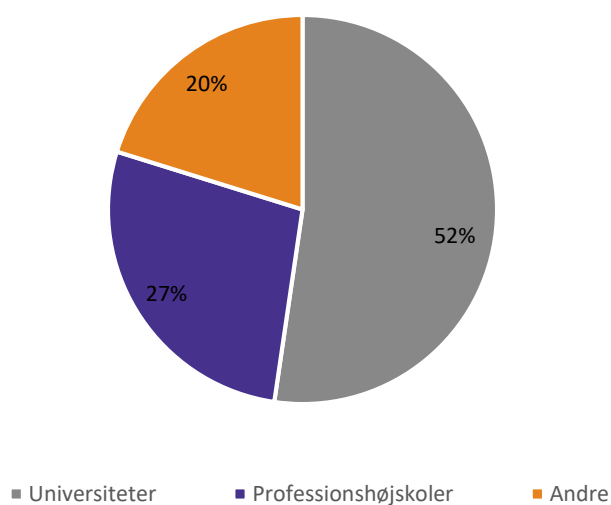
4.3.1 Antal FoU-årsværk og FoU-aktive ansatte

Kortlægningen viser, at der i 2021 var i alt 206 FoU-årsværk, som beskæftigede sig med forskning og udvikling i udsathed blandt børn og unge i Danmark. Det svarer til ca. 0,8 pct. af det samlede antal FoU-årsværk i Danmark eller ca. 3,8 pct. af det samlede antal årsværk inden for områderne samfundsvidenskab og humaniora, som en stor del af forskningen falder inden for.

Figur 4.1 viser, at lidt over halvdelen af årsværkene inden for området befandt sig ved universiteterne i 2021. Således havde universiteterne 108 årsværk inden for området, svarende til 52 pct. af det samlede antal. Til sammenligning havde professionshøjskolerne 57 årsværk svarende til 27 pct. af det samlede antal. 42 årsværk (20 pct.) var at finde på andre organisationer (Rockwool Fonden og VIVE). Ved et FoU-årsværk forstås en heltidsansats fulde arbejdsindsats i et år, hvor 100 pct. af tiden bruges på forskning og udvikling.

Figur 4.1

FoU-årsværk fordelt på universiteter, professionshøjskoler og andre, i procent

Anm.: Baseres på 206 årsværk. Bemærk, at der er en uoverensstemmelse mellem procentsatserne i figuren og den faktiske sum på grund af afrundinger

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2022

Tabel 4.1 viser årsværkene fordelt på institutioner. Tabellen viser, at de fire største forskningsudførende aktører på området er hhv. Aarhus Universitet med 50 årsværk, VIVE med 37 årsværk, Københavns Professionshøjskole med 24 årsværk og Aalborg Universitet med 23 årsværk.

De i alt 206 årsværk var fordelt på 504 FoU-aktive ansatte, dvs. ansatte som brugte minimum 10 pct. af deres arbejdstid på forskning og udvikling i udsathed blandt børn og unge. Dette viser, at forskningsområdet er spredt ud på mange ansatte, som kun anvender en delmængde af deres arbejdstid inden for forskningsområdet. Denne tendens ses ved både universiteterne, professionshøjskolerne og VIVE og Rockwool fonden. Det skyldes bl.a., at de fleste FoU-aktive ansatte på universiteter og professionshøjskoler skal anvende en del af deres arbejdstid på undervisning og andre opgaver såsom administration. Det kan også indikere, at forskning i udsathed blandt børn og unge udgør en delmængde af nogle forskeres forskningsområde, snarere end at være deres primære forskningsområde. Dette billede bekræftes af input fra miljøerne.

Tabel 4.1

Antal årsværk og FoU-aktive ansatte inden for forskning i udsathed blandt børn og unge, antal og procent

Organisationer	FoU-Årsværk		
	Antal	Procent	
Universiteter	Aarhus Universitet	50	25
	Aalborg Universitet	23	11
	Københavns Universitet	18	9
	Roskilde universitet	11	5
	Syddansk Universitet	5	3
	Universiteter i alt	108	52
Professionshøjskoler	Københavns Professionshøjskole	24	12
	Professionshøjskolen Absalon	8	4
	VIA University College	7	3
	University College Nordjylland	7	3
	UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	6	3
	University College Syddanmark	5	2
	Professionshøjskoler i alt	57	27
Andre	VIVE	37	18
	Rockwool Fonden	5	2
	Andre i alt	42	20
Omfang i alt		206	100

Anm.: Ved et FoU-årsværk forstås en heltidsansat persons fulde arbejdsindsats i et år, hvor al tiden bruges på forskning og udvikling. Et årsværk svarer til 1924 timer pr. år (jævnfør Statens Administration). Ved FoU-aktive ansatte forstås ansatte, som bruger mindst 10 pct. af deres arbejdstid på forskning og udvikling.

Anm.: Bemærk, at der er en overensstemmelse mellem deludregninger og totaler i tabellen på grund af afrundinger

Anm.: Bemærk, at delvise besvarelser ikke er medtaget i undersøgelsen, hvorfor at omtrent fire indberettede årsværk ikke er medtaget i tabellen.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2022

Universiteterne har indberettet årsværk for enkelte institutter, mens professionshøjskolerne har afgivet besvarelser på vegne af hele institutionen. Det er derfor muligt at specificere, hvordan årsværkene fordeler sig ved institutterne på de fem universiteter, der har forskning inden for området, hvorimod det ikke er muligt at sige noget om den interne fordeling af årsværkene på professionshøjskolerne.

Sammenholdt indikerer fordelingen per institut nedenfor, at fagområdet psykologi har en central position inden for forskningsområdet på universiteterne. Det er dog værd at bemærke, at forskningsområdet er vidt forgrenet, da der også findes årsværk ved forskellige sprog-, kommunikations- og kulturinstitutter samt institutter for sundhed og socialt arbejde.

Aarhus Universitet

Ved Aarhus Universitet findes størstedelen af de i alt 50 årsværk ved instituttet DPU, hvor der i alt var 21 årsværk i 2021. Desuden var der 16 årsværk ved Psykologisk Institut og 11 årsværk ved Trygfondens Børneforskningscenter, som dækker over både Institut for Statskundskab og Økonomisk Institut. De resterende årsværk var ved Institut for Kommunikation og Kultur og Institut for Retsmedicin.

Aalborg Universitet

Ved Aalborg Universitet var der i alt 23 årsværk. De fleste var at finde ved Institut for Kultur og Læring, som havde ni årsværk i 2021. De resterende årsværk var nogenlunde jævnt fordelt mellem Institut for Kommunikation og Psykologi, Institut for Medicin og Sundhedsteknologi, Institut for Sociologi og Socialt Arbejde samt Juridisk institut.

Københavns Universitet

Ved Københavns Universitet findes overvægten af de i alt 18 årsværk ved Institut for Psykologi, som havde ni årsværk i 2021. Desuden havde universitetet fem årsværk ved Institut for Folkesundhedsvidenskab. De resterende årsværk befandt sig ved Institut for Kommunikation, Institut for Nordiske studier og Sprogvidenskab, Saxo-Instituttet samt Økonomisk Institut. Disse institutter havde dog under tre årsværk hver og derved et begrænset omfang af forskning og udvikling på området.

Roskilde Universitet

Ved Roskilde Universitet var der i alt 11 årsværk med en nogenlunde ligelig fordeling mellem Institut for Mennesker og Teknologi og Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv, som stod for henholdsvis fem og seks årsværk.

Syddansk Universitet

Ved Syddansk Universitet var der i 2021 fem årsværk i udsathed blandt børn og unge. Tre årsværk var på Institut for Kulturvidenskaber, mens to årsværk var på Institut for Sprog og Kommunikation.

4.3.2 Finansiering af forskning og udvikling

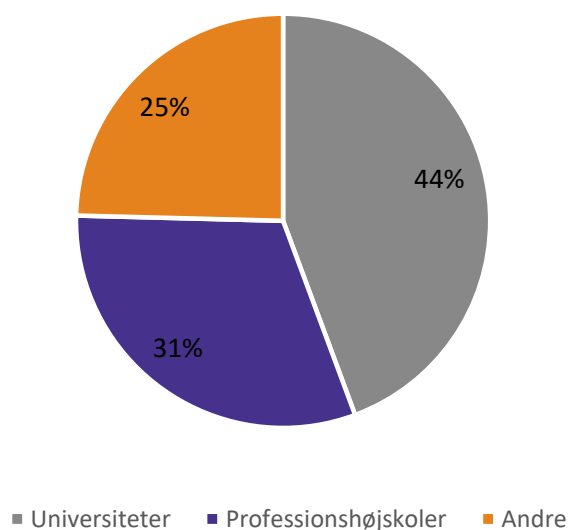
Institutionerne afholdt i 2021 udgifter til forskning i udsathed blandt børn og unge for i alt 189 mio. kr. Heraf havde universiteterne det højeste finansieringsniveau med i alt 84 mio. kr., mens professionshøjskolerne afholdt udgifter til forskning på området for i alt 59 mio. kr. Analyseinstituttet VIVE og Rockwool Fonden brugte samlet 46 mio. kr. på forskning i området, heraf 37 mio. kr. fra VIVE og 9 mio. kr. fra Rockwool Fonden, jf. Tabel 4.2.

Det svarer til, at universiteterne afholdt ca. 44 pct. af de samlede udgifter til forskning på området, professionshøjskolerne afholdt ca. 31 pct. og VIVE og Rockwool Fonden afholdt ca. 25 pct., jf. Figur 4.2. Sammenholdt med dette var de respektive sektors andele af FoU-årsværk hhv. 52 pct. af de samlede årsværk på universiteterne, 28 pct. på professionshøjskoler og 20 pct. hos VIVE og Rockwool Fonden.

Dermed tegner der sig et billede af, at universiteterne brugte lidt færre penge per årsværk end de øvrige institutioner. Det skyldes bl.a., at der blandt professionshøjskolerne er en enkelt institution, som bruger betydeligt flere midler per årsværk end andre. Der er ikke forklaringer på dette i kortlægningens data, men det kan skyldes uens indberetningstilgange hos respondenterne som følge af usikkerheder ved, hvordan finansieringen opgøres.

Figur 4.2

Finansiering af forskning i udsathed blandt børn og unge fordelt på institutionstype, i procent

Anm.: Baseret på 189 mio. kr.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2022

Nedenstående Tabel 4.2 viser finansieringen af forskning i udsathed blandt børn og unge i 2021 fordelt på kilder og institutionstyper. Tabellen viser overordnet, at basis-midler eller tilskud fra finansloven til FoU-aktiviteter var den primære finansieringskilde med 87 mio. kr., svarende til 46 pct. af det samlede beløb. Herefter følger private kilder såsom private fonde og virksomheder med 62 mio. kr., hvilket svarer til 33 pct. Øvrige offentlige kilder såsom offentlige fonde, ministerier, regioner og kommuner udgjorde 37 mio. kr. eller 20 pct. Internationale kilder såsom EU finansierede kun en ganske lille del af den samlede forskning og udgjorde 2 mio. kr. svarende til én pct.

Tabel 4.2

Finansiering af forskning i udsathed blandt børn og unge i 2021 fordelt på kilder og institutionstyper, i mio. kr.

Finansieringskilder	Universiteter	Professionshøjskoler	Andre	I alt
Basismidler/tilskud til FoU-aktiviteter	38	34	15	87
Øvrige offentlige kilder	15	6	16	37
Internationale kilder	2	0	0	2
Private kilder	28	18	15	62
I alt	84	59	46	189

Anm.: Kategorien *andre* dækker over analyseinstituttet VIVE og Rockwool fonden. Øvrige offentlige kilder kan f.eks. være offentlige fonde, ministerier, regioner, kommuner. Internationale kilder inkluderer EU midler. Private kilder kan f.eks. være private fonde eller virksomheder. Internationale kilder kan f.eks. komme fra EU.

Anm.: Bemærk, at nogle af totalerne afviger fra de indberettede tal på grund af afrundinger.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2022

Tabellen viser, at basismidler eller tilskud fra finansloven til FoU-aktiviteter dækkede ca. 46 pct. af forskningsudgifterne til området på universiteterne og ca. 58 pct. på professionshøjskolerne. For VIVE og Rockwool Fonden dækkede basistilskud kun ca. en tredjedel af de samlede omkostninger (32 pct.), hvilket udgjordes af VIVE's statslige grundbevilling.

Øvrige offentlige kilder såsom offentlige fonde, ministerier og kommuner dækkede ca. 18 pct. af de samlede forskningsudgifter på universiteterne og ca. 10 pct. på professionshøjskolerne. For VIVE og Rockwool Fonden var der igen tale om ca. en tredjedel af de samlede udgifter (34 pct.).

Finansiering fra internationale kilder såsom EU udgør kun en mindre del af finansieringen til forskning i udsathed blandt børn og unge. Kun universiteterne har anvendt midler fra internationale kilder, som dækkede ca. tre pct. af universiteternes samlede udgifter til området.

Omvendt står det til med finansiering fra private kilder såsom private fonde og virksomheder, som udgør en væsentlig del af finansieringen for alle tre typer af organisationer. Cirka en tredjedel af finansieringen af forskningen hos både universiteterne (ca. 34 pct.), på professionshøjskolerne (ca. 31 pct.) og hos VIVE og Rockwool Fonden (ca. 33 pct.) stammer således fra private kilder.

Samlet tegner der sig altså et billede af, at forskningsområdet i høj grad finansieres af basismidler og tilskud til FoU-aktiviteter, men at også særligt de private kilder og til dels øvrige offentlige kilder spiller en rolle i finansieringen.

De afholdte udgifter til forskning i udsathed blandt børn og unge på 59 mio. kr. på professionshøjskolerne i 2021 kan betragtes som relativt substantielle, hvis man sammenholder med sektorens samlede tilgængelige midler til forskning og udvikling inden for

alle områder. I 2020 (seneste tal) udgjorde tilgængelige midler til forskning og udvikling inden for alle områder på professionshøjskolerne i alt 478 mio. kr.⁹

Det kan skyldes, at kortlægningens afgrænsning af området er relativt bred og blandt andet omfatter inklusion, når det er knyttet til udsathed. Inklusion er et centralt forskningsfelt på professionshøjskolerne med en række store uddannelser tilknyttet, herunder lærer-, socialrådgiver- og pædagoguddannelserne. Det ses i Figur 4.4, at fagområdet *Fælleskab, in- og eksklusion og mistrivsel* udgjorde knap 22 pct. af al forskningen inden for udsathed blandt børn og unge, og det er dermed det største af de faglige underområder. Samtidig beskæftiger professionshøjskolerne sig med et smallere felt af forskningsområder end universiteterne. Forskningsmiljøer peger på, at udsathed blandt børn og unge indgår som en delmængde i en række forskningsfelter, der omhandler børn og unge generelt og derved er bredt forankret over en række miljøer, men at feltet i mindre grad er primært fokusområde for forskningsindsatser.

4.3.3 Udvikling i finansiering af forskning og udvikling

Dette afsnit omhandler forskningsmiljøernes vurdering af udviklingen i finansiering af forskning og udvikling i udsathed blandt børn og unge i de seneste fem år.

Figur 4.3 viser, at langt størstedelen af miljøerne vurderer, at omfanget af forskning på området (målt på samlede FoU-omkostninger) har været stabilt eller stigende de seneste fem år. Over halvdelen (52 pct.) vurderer, at omfanget er steget i løbet af de seneste fem år, og 38 pct. vurderer, at omfanget har ligget stabilt. Kun en enkelt respondent (tre pct.) vurderer, at niveauet er faldet.

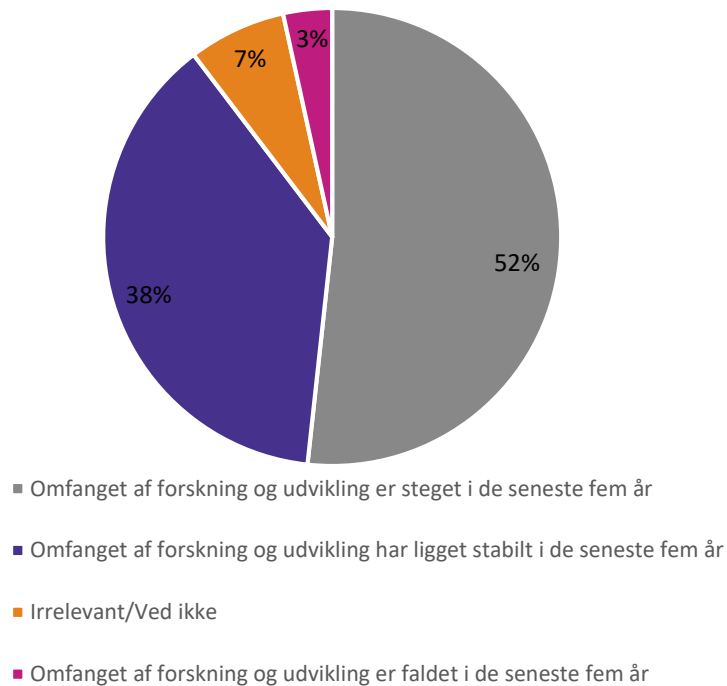
Det afspejler sig ikke tydeligt i publikationsanalysen (afsnit 5.3), hvor der i samme periode (2017 til 2021) ses et mindre fald i antallet af forskningspublikationer på området, fra 257 i 2017 til 216 i 2021, men med en stigning i det samlede antal forskningspublikationer fra 2020 til 2021.

Der er ikke en væsentlig forskel på universiteternes og professionshøjskolernes vurdering af udviklingen af finansieringen. Omtrent 48 pct. af universitetsinstitutterne giver udtryk for, at omfanget er steget i løbet af de sidste fem år, mens omtrent 38 pct. mener, at omfanget har ligget stabilt. Ved professionshøjskolerne mener cirka to tredjedele, at omfanget er steget, mens en tredjedel mener, at omfanget har ligget stabilt. Det er imidlertid vigtigt at bemærke, at disse marginale forskelle kan skyldes det ulige sammenligningsgrundlag, der er mellem universiteterne og professionshøjskolerne. VIVE og Rockwoolfonden vurderer hver især, at omfanget har ligget stabilt og er steget.

⁹ Kilde: Danske Professionshøjskolars Videnregnskab 2020. Beløbet består af 298 mio. kr. i statsligt tilskud til FoU-aktiviteter og 180 mio. kr. fra eksterne kilder.

Figur 4.3

Vurdering af udvikling i omfanget af forskning og udvikling på området, i pct.

Anm.: Figuren baseres på 29 besvarelser
 Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2022

4.4 Faglige områder

Dette afsnit viser de overordnede tendenser for, hvordan forskning i udsathed blandt børn og unge fordeler sig på faglige områder. Da der ikke findes prædefinerede faglige underkategorier inden for forskningsfeltet, er der i forbindelse med kortlægningen udarbejdet et bud på relevante faglige områder, som indgik i det udsendte spørgeskema. De faglige områder har ikke en entydig afgrænsning og kan i flere tilfælde være overlappende, hvilket kan give en vis usikkerhed i besvarelserne.

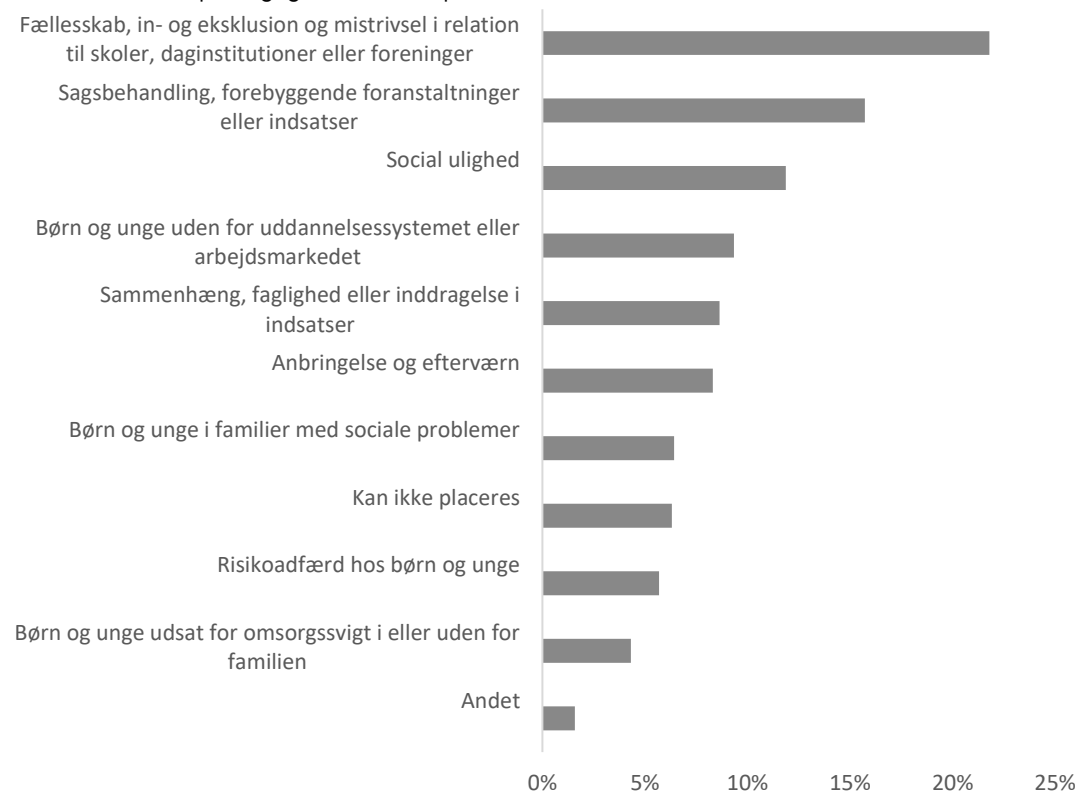
Figur 4.4 viser, at årsværkene er nogenlunde jævnt fordelt på de forskellige faglige områder. *Fællesskab, in- og eksklusion og mistrivsel* er det største faglige område og rårder over 22 pct. af årsværkene. Både universiteterne og professionshøjskolerne har en stor andel af forskningsårsværk inden for området, mens VIVE og Rockwool Fonden har færre forskningsårsværk inden for området. Herefter kommer områderne *Sagsbehandling, forebyggende foranstaltninger og indsatser* med knap 16 pct. og *Social ulighed* med knap 12 pct. Dette skal ses i lyset af, at universiteterne især beskæftiger sig med *Sagsbehandling, forebyggende foranstaltninger og indsatser* samt *social ulighed* (69-64 pct. af årsværkene inden for disse områder kommer fra universiteterne).

Forskning i anbragte børn og unge indgår, som en del af kortlægningens opdrag, og udgør en delmængde af kortlægningens genstandsfelt. Det er i den forbindelse interessant at bemærke, at forskning vedr. *Anbringelse og efterværn* blot udgør ca. otte procent af de samlede forskningsårsværk. Dette kan begrundes ved, at universiteterne, som råder over halvdelen af alle årsværk inden for området jf. Figur 4.1, har færrest forskningsårsværk inden for området. Relaterede emner såsom *Børn og unge i familier med sociale problemer* og *Børn og unge udsat for omsorgssvigt i eller uden for familien* udgør hhv. ca. seks og fire pct. af forskningsårsværkene. Her kommer størstedelen af årsværkene dog fra universiteterne.

Kategorien *andet* dækker respondenternes indberetninger over områder, som de ikke vurderede passede ind under de på forhånd definerede kategorier. Her blev bl.a. angivet forskning vedr. børn med minoritetskultur eller –sprog fra svag socialøkonomisk baggrund, jura som centralt element, spiseforstyrrelser, cybermobning, flygtninge, radikalisering eller undervisning.

Figur 4.4

Årsværk fordelt på faglige områder, i pct.

Anm.: Figuren baseres på 29 besvarelser. Respondenterne har indberettet procentsatser for de forskellige fagområder. Det er blevet udregnet, hvor meget de enkelte fagområder udgør i årsværk ud fra respondenternes indberettede årsværk.

Anm.: Den fulde tekst for hver kategori fremgår af udsendte spørgeskema i bilag 6.1. Kategorien *kan ikke placeres* er lavet efter besvarelserne er indhentet for også at kunne fremstille besvarelser, hvor respondenterne i fritekstfeltet ved valg af andet har angivet, at der ikke kunne foretages et skøn over fordeling af årsværk på faglige områder.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2022

Forskning i udsathed blandt børn og unge – eksempler

Kortlægningen viser, at forskning i udsathed blandt børn og unge involverer flere forskellige fagområder og –discipliner. Det ses bl.a. ved respondenternes angivelse af FoU-årsværk, hvor det fremgår, at forskning på området dækker både pædagogiske, psykologiske og sociologiske perspektiver, men også f.eks. juridiske, medicinske, økonomiske og sproglige perspektiver.

Eksempler på forskning i udsathed blandt børn og unge kan være alt fra:

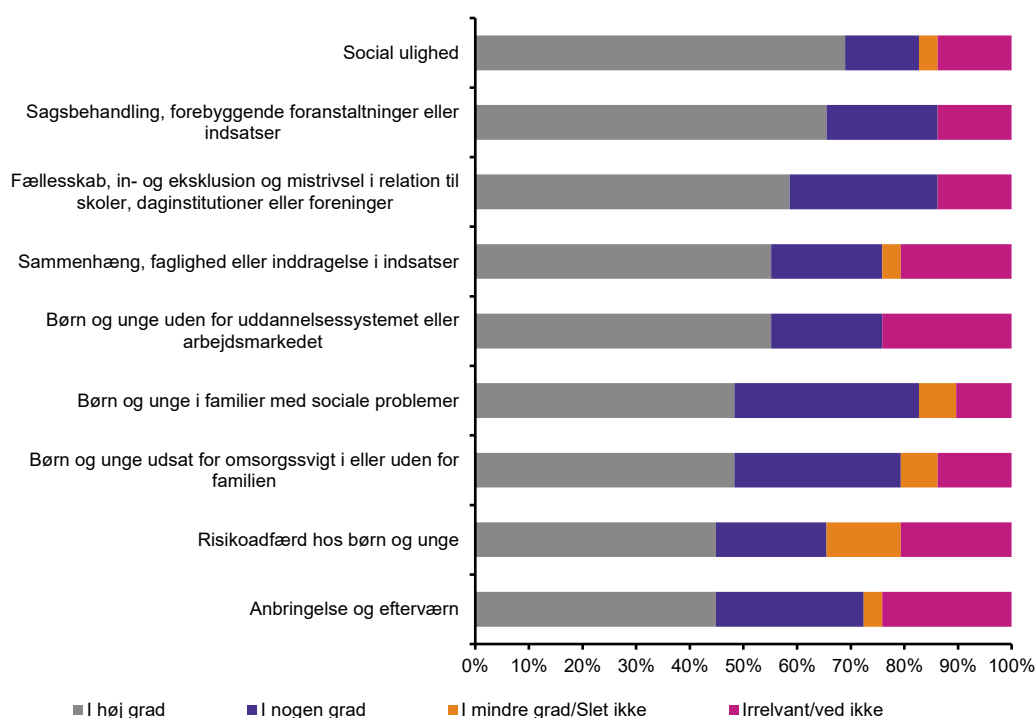
- Professionelt samarbejde og undersøgelser ved mistanke om overgreb
 - Senfølger af seksuelle overgreb i barndommen
 - Indsatser til unge uden for uddannelsessystemet
 - Magtanvendelse eller børn og unges rettigheder
 - Familiepleje eller forhold under en anbringelse
 - Pædagogers og socialrådgiveres kompetencer
 - Mobning og mistrivsel ift. børn og unge
 - Behandling af misbrugsproblematikker hos unge og effekt af behandling
 - Perspektiver på inklusion og eksklusion eller faggruppers arbejde med inklusionsfremmende tiltag på børne- og ungeområdet
 - Marginalisering og ulighed, f.eks. konteksters betydning
 - Tidlig opsporing og tidlig indsats (herunder sundhedsplejerskens rolle).
-

4.5 Vurderinger af forsknings- og udviklingsbehov

Dette afsnit giver et overblik over forskningsmiljøernes vurderinger af, hvilke faglige områder, der er behov for yderligere forskning inden for. Figur 4.5 viser, at respondenterne mener, at der er stort behov for at øge omfanget af forskning inden for alle faglige områder. Højest rangerer *Sagsbehandling, forebyggende foranstaltninger og indsatser og Fællesskab, in- og eksklusion og mistrivsel*, hvor hele 86 pct. af miljøerne mener, at der i høj eller nogen grad er behov for mere forskning. Lavest rangerer *Risikoadfærd hos børn og unge*, hvor 66 pct. vurderer, at der er i høj eller nogen grad er behov for yderligere forskning.

Figur 4.5

Vurdering af behov for yderligere forskning og udvikling

Anm.: Figuren baseres på 29 besvarelser i bilag 6.1, hvilke kategorier som respondenterne er blevet præsenteret for. Svarmulighederne "I mindre grad" og "Slet ikke" er slået sammen på grund af få besvarelser inden for disse svarmuligheder.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2022

Figuren viser, at *Social ulighed*, f.eks. *fattigdom*, *marginalisering* eller *ungdomshjemløshed* udgør det fagområde, hvor flest vurderer, at der i høj grad er behov for yderligere forskning og udvikling (69 pct.).

En andel af respondenterne giver udtryk for, at spørgsmålet ikke har relevans for dem, eller at de ikke har en holdning til spørgsmålet. Dette kan bl.a. ses som et udtryk for, at de præsenterede fagområder opleves som enten specifikke eller overlappende, eller at nogle respondenter muligvis ikke har følt sig klædt på til at tage stilling til dem.

Hvis man sammenholder Figur 4.4 med Figur 4.5, er tendensen, at de fagområder, hvor der var flest forskningsårsværk i 2021, også er de områder, hvor flest vurderer, at der i høj grad er brug for yderligere forskning. Det kan evt. skyldes en tilbøjelighed til at vurdere, at der er et stort behov for yderligere forskning inden for egne forskningsområder pga. større indsigt i disse områder.

Det overordnede billede er således, at der er udækkede forskningsbehov inden for alle fagområder. Det flugter med input fra aftagere (jf. kapitel 3), som samlet vurderer, at der er et væsentligt behov for yderligere forskning i udsathed blandt børn og unge generelt. I den forbindelse fremhæves flere forskellige faglige områder, hvor aftagerne vurderer, at der er yderligere forskningsbehov, herunder f.eks. mistrivsel, hjemløshed, socialfaglig

praksis, fastholdelse i uddannelsessystem, funktionsnedsættelser, ulighed og omsorgssvigt.

Flere aftagere fremhæver desuden temaer ift. *anbringelse*, som dog er det område, hvor færrest af forskningsmiljøerne vurderer, at der i høj grad er behov for yderligere forskning sammen med fagområdet *risikoadfærd hos børn og unge*. Samtidig er det heller ikke et område, hvor der var mange årsværk i 2021, jf. Figur 4.4.

Særligt universitetsinstitutterne lægger mindre vægt på fagområdet vedr. anbringelse og efterværn sammenlignet med professionshøjskolerne. Således mener omtrent en tredjedel af universitetsinstitutterne, at der i høj grad er behov for yderligere forskning inden for dette område, mens to tredjedele af professionshøjskolerne mener det samme.

Overordnet set efterspørger professionshøjskolerne i højere grad mere forskning inden for alle fagområderne. F.eks. mener fem ud af seks professionshøjskoler, at der i høj grad er behov for yderligere forskning inden for området *børn og unge udsat for omsorgssvigt i eller uden for familien* mens dette kun gør sig gældende for otte ud af 21 (ca. 38 pct.) af universitetsinstitutterne.

4.6 Samarbejde om forskningen

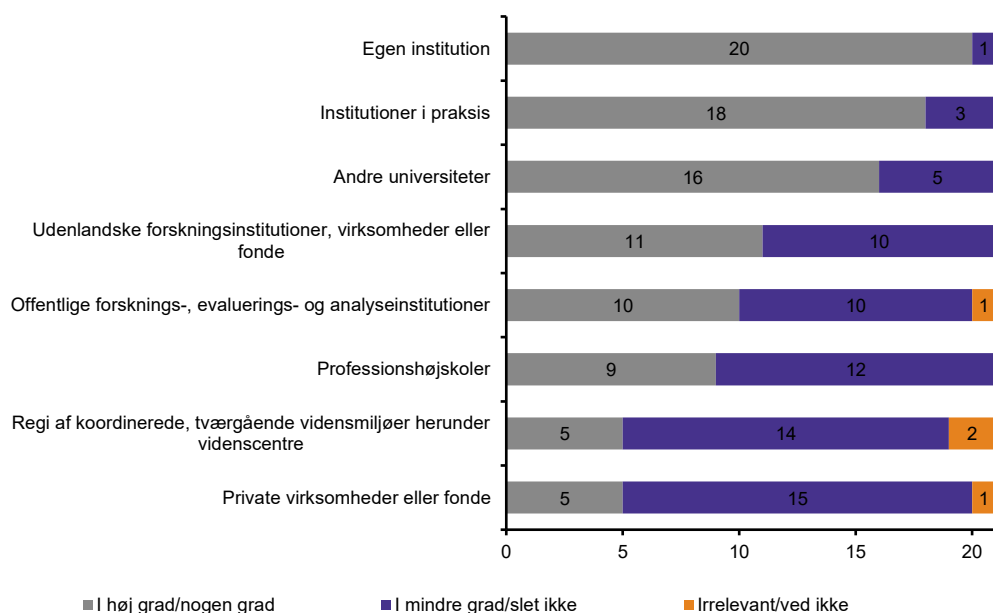
I det følgende afsnit præsenteres institutionernes vurderinger af omfanget af samarbejde med andre aktører på området. Figur 4.6 belyser universitetsinstitutternes samarbejder, mens Figur 4.7 ser på professionshøjskolernes samarbejder.

Overordnet er billedet, at både universiteter og professionshøjskoler i høj eller nogen grad samarbejder med egen institution, andre universiteter og professionshøjskoler og institutioner i praksis. Dog vurderer professionshøjskolerne, at de i højere grad arbejder sammen med universiteterne, end universitetsinstitutterne vurderer, at de arbejder sammen med professionshøjskoler. Det kan evt. skyldes det skæve sammenligningsgrundlag mellem seks professionshøjskoler og 21 universitetsinstitutter.

Den skæve fordeling af totale besvarelser skal heller ikke ses som et udtryk for, at der er flere samarbejder på universiteterne. Desuden er det værd at bemærke, at tabellerne ikke tager højde for hvor mange antal ansatte, som deltager i samarbejder. Som Tabel 4.1 viser, er der desuden stor forskel mellem institutionerne i forhold til hvor mange årsværk, de har inden for området. Tabellerne viser faktiske tal, da der er tale om få besvarelser.

Figur 4.6

Universitetsinstitutternes vurdering af samarbejder, faktiske tal

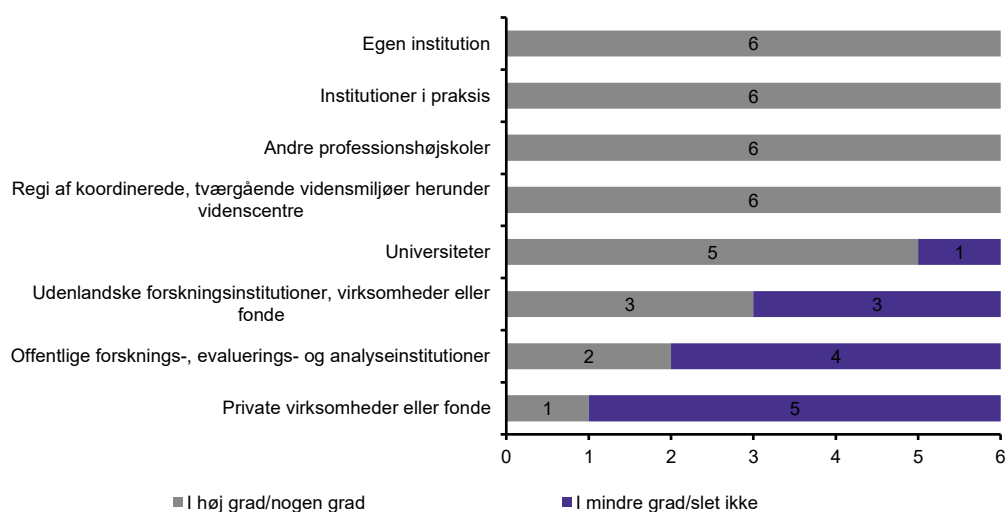
Anm.: Baseret på universitetsinstitutternes 21 besvarelser

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, 2022

Figur 4.6 viser, at universitetsinstitutterne i høj eller nogen grad samarbejder med egen institution, institutioner i praksis og andre universiteter. Universitetsinstitutterne samarbejder i mindre grad, eller slet ikke, med udenlandske forskningsinstitutioner, virksomheder eller fonde, offentlige forsknings-, evaluerings- og analyseinstitutioner samt professionshøjskoler. Ved disse tilkendegiver omtrent halvdelen af respondenterne, at de i høj eller nogen grad deltager i et samarbejde. Universitetsinstitutterne har begrænset samarbejde med private virksomheder eller fonde og i regi af koordinerede, tværgående vidensmiljøer (fem ud af 21 institutter deltager i høj grad eller nogen grad i disse former for samarbejde).

Figur 4.7

Professionshøjskolerne vurdering af samarbejder, faktiske tal

Anm.: Baseret på professionshøjskolerne seks besvarelser.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, 2022

Figur 4.7 viser, at de seks professionshøjskoler i stort omfang samarbejder med andre organisationer. Professionshøjskolerne samarbejder i høj eller nogen grad med egen institution, institutioner i praksis, andre professionshøjskoler samt regi af koordinerede, tværgående vidensmiljøer. Fem ud af seks professionshøjskoler samarbejder i høj eller nogen grad med universiteter. Professionshøjskolerne samarbejder i noget omfang med udenlandske forskningsinstitutioner, virksomheder eller fonde (halvdelen samarbejder i høj eller nogen grad) og offentlige forsknings-, evaluerings- og analyseinstitutioner (to ud af seks samarbejder i høj eller nogen grad). Professionshøjskoler samarbejder mindst med private virksomheder eller fonde (en ud af seks samarbejder i høj eller nogen grad).

Blandt VIVE og Rockwool Fonden, som ikke indgår i ovenstående tabeller, er der også et stort omfang af samarbejde inden for samme organisation samt samarbejde med universiteter. Begge samarbejder i mindre grad med andre offentlige forsknings-, evaluerings- og analyseinstitutioner. Endelig samarbejder begge i høj eller nogen grad med udenlandske institutioner. VIVE samarbejder i nogen eller høj grad med professionshøjskoler, private virksomheder, institutioner fra praksis samt koordinerede, tværgående vidensmiljøer.

Det overordnede billede er altså, at forskningsmiljøerne vurderer, at der er en varierende grad af samarbejde med forskellige typer aktører. Som nævnt i kapitel 3 er der i den forbindelse bred enighed blandt forskningsmiljøer og aftagere om, at der er et potentiale for at styrke forskningsområdet ved i højere grad at samarbejde på tværs, f.eks. ved at etablere et strategisk samarbejde mellem forsknings- og uddannelsesinstitutioner og praksis. Der efterlyses dermed mere og bredere samarbejde på tværs af institutionstyper end det nuværende.

Forskningsmiljøerne har haft mulighed for at uddybe, hvilke koordinerende, tværgående videnmiljøer, som de samarbejder med. Her nævnes både forskellige centre, netværk, foreninger samt regionale og statslige videnmiljøer.

Nationalt center for forskning i udsathed blandt børn og unge (NUBU) er den mest gennemgående samarbejdspartner blandt respondenterne. Foreningen for forskning i Socialt Arbejde (FORSA) nævnes også af flere respondenter.

NUBU

NUBU er professionshøjskolerne i Danmarks forskningscenter om børn og unge i udsatte positioner. Centeret gennemfører forskningsprojekter, der forener høj videnskabelig kvalitet med praksisnære og professionsrelevante løsninger på væsentlige samfundsudfordringer. NUBU fungerer som et samarbejde mellem landets seks professionshøjskoler og er forankret ved UC Syd. Det betyder, at forskere fra hele landet og fra en lang række forskellige professioner, som blandt andet socialrådgiver, lærer, pædagog, sygeplejerske, sundhedsplejerske, terapeut og jordemoder, samarbejder i NUBU's projekter og i centeret.

Kilde: <https://www.nubu.dk/>

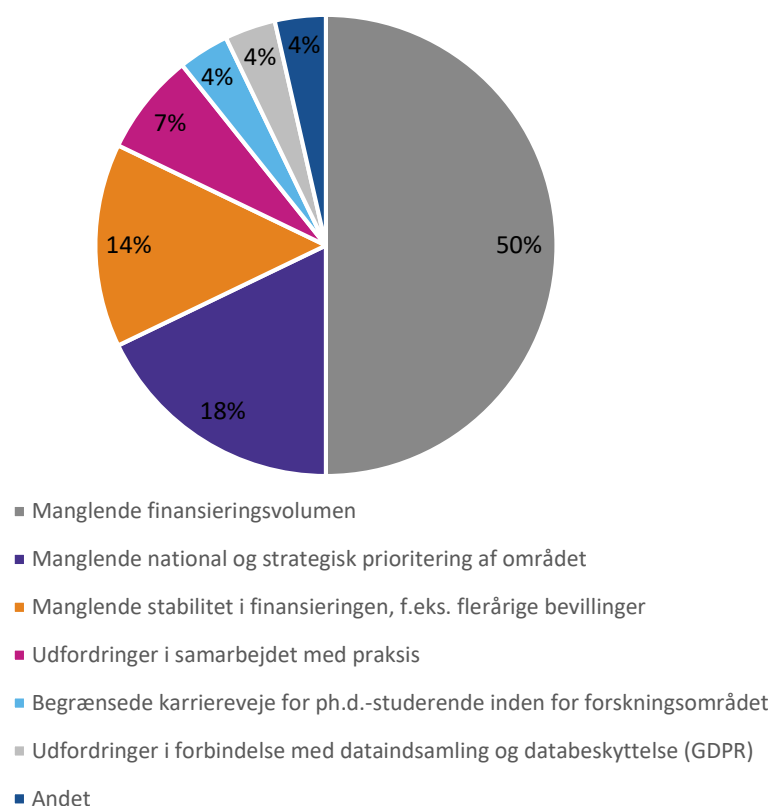
Derudover nævnes bl.a. Trygfondens Børneforskningscenter, Center for Børneliv, Center for ADHD, Center for Voldtægtsofre, Forskningsnetværket om Seksuelle Overgreb mod Børn, Fagforeningen BUPL, Landsforeningen Livsværk, Praksisforskning i Udvikling (PiU), Kritisk Psykologisk Forskningsnetværk (KRIPSY), Nordisk Netværk for Børnelivsforskning, DEA, Nationalt Videncenter for Læsning, Center for Udvikling af Matematikdidaktik, Center for Daginstitutionsforskning (CeDif), og Børns Vilkår. I statslig regi fremhæver respondenterne Socialstyrelsen samt Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

4.7 Oplevede barrierer

Dette afsnit omhandler de barrierer, som forskningsmiljøerne oplever på forskningsområdet. Respondenterne har kunnet vælge op til tre barrierer, som de herefter er blevet bedt om at prioritere mellem. Et enkelt institut har tilkendegivet, at de ikke oplever, at der er barrierer inden for området.

Figur 4.8

Barrierer med størst betydning, i pct.

Anm.: Respondenterne har kunne prioritere op til tre barrierer. 28 respondenter har prioriteret mindst én barriere. Følgende barrierer er ikke blevet valgt som første prioritet: *Begrænsede muligheder for at opnå ph.d.-grad inden for forskningsområdet, Fragmenterede faglige miljøer, f.eks. på grund af manglende samarbejde og Udfordringer i samarbejdet mellem faglige miljøer.*

Anm.: Bemærk, at procentsatserne ikke summer til 100 pct. pga. afrundinger.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2022

Figur 4.8 viser, at halvdelen af respondenterne mener, at manglende finansieringsvolumen er den vigtigste barriere for forskning i udsathed blandt børn og unge. Det er således den entydigt mest betydningsfulde barriere. Hernæst vurderes manglende national og strategisk prioritering af området (18 pct.) og manglende stabilitet i finansiering (14 pct.) som værende de mest betydningsfulde barrierer for både universitetsinstitutter og professionshøjskoler.

Der er generelt ikke nævneværdig forskel på, hvad universitetsinstitutterne og professionshøjskolerne betragter som de mest centrale barrierer for området.

Manglende finansieringsvolumen og stabilitet i finansieringen samt manglende national og strategisk prioritering af området fremhæves også ved respondenternes anden og tredje valgte prioriteter. Da respondenterne ikke har kunne vælge samme barriere flere gange, kommer der flere barrierer i spil blandt respondenternes anden og tredje

valgte prioriteter. Det drejer sig om: *Begrænsede muligheder for at opnå ph.d.-grad inden for forskningsområdet, fragmenterede faglige miljøer, f.eks. på grund af manglende samarbejde samt udfordringer i samarbejdet mellem faglige miljøer.*

Forskningsmiljøerne har desuden haft mulighed for at uddybe, hvorvidt der er andre barrierer, som ikke indfanges i svarmulighederne. Her fremhæves også aspekter, som vedrører finansiering (behov for større og strategisk koordinerede bevillinger) samt udfordringer ved rekruttering til empiriske forskningsprojekter, som ifølge en respondent ofte begrænses til små, kvalitative forskningsprojekter. Endelig fremhæves også en definitiv barriere ved manglende fælles forståelse for, hvad udsathed og socialfagligt arbejde er.

Sammenfattende viser svarene altså, at respondenterne betragter finansiering som den mest centrale barriere for forskningsområdet. Dette er på trods af, at over halvdelen af respondenterne vurderer, at omfanget af forskningen inden for området er steget i løbet af de sidste fem år (jf. Figur 4.3). Det indikerer, at respondenterne ikke vurderer, at stigningen har været tilstrækkelig.

5. Analyse af forskningspublikationer

Kapitlets hovedkonklusioner

- I perioden 2017-2021 er der i alt identificeret **1087 forskningspublikationer i udsathed blandt børn og unge** i Danmark hos både **universiteter, professionshøjskoler og Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE)**.
- Omfanget af identificerede forskningspublikationer i udsathed blandt børn og unge i perioden 2017-2021 ligger på **nogenlunde samme antal for professionshøjskolerne og universiteterne** med hhv. 510 og 500 publikationer.
- VIVE bidrager ligeledes med forskningsproduktion på området med 77 publikationer.
- Der har i perioden været **et mindre fald i antallet af forskningspublikationer**.
- I 2021 medvirkede en stigning i antallet af forskningspublikationer hos både universiteterne og professionshøjskolerne til en stigning i det samlede antal.
- Hovedparten af forskningsproduktionen hos både universiteterne og professionshøjskolerne er publiceret i tidsskrifter med fagfællebedømmelse.
- I forhold til universiteterne fordeler de identificerede publikationer sig med **Aalborg Universitet og Aarhus Universitet som de største bidragsydere**. Tilsammen dækker de 66 pct. af universiteternes samlede forskningsproduktion og 30 pct. af de samlede publikationer på tværs af institutionstype.
- Syddansk Universitet og Københavns Universitet er med hhv. 83 og 69 publikationer også væsentlige bidragsydere.
- **Størstedelen af publikationerne på universiteterne kan kategoriseres som samfundsvidenskabelige**. Derudover udgør **humaniora og sundhedsvidenskab** også en væsentlig andel af de identificerede publikationer.
- **Hvad angår professionshøjskolerne, har Københavns Professionshøjskole den største andel** af de identificerede forskningspublikationer i perioden 2017-2021, og tegner sig således for 32 pct. af det samlede antal forskningspublikationer for professionshøjskolerne. **VIA University College er den næststørste producent** af forskningspublikationer i perioden med 24 pct.
- I forhold til forskningssamarbejder, forstået som samforfatterskaber, ses, at **antallet af sampublikationer mellem universiteter og professionshøjskoler er begrænset**. Forholdet skal læses med forsigtighed, da sampublikationer *udelukkende* fremgår, hvis der i *universiteternes* publikationsdata er registreret samarbejde med én eller flere professionshøjskoler. Det gælder for de universiteter med flest identificerede forskningspublikationer, at der er markant flest sampublikationer med øvrige universiteter og med udenlandske samarbejdspartnere, som i overvejende grad dækker over udenlandske universiteter.

5.1 Indledning

Kapitel 5 er en analyse af forskningspublikationer på området i perioden 2017-2021. Formålet er at skabe et overblik over omfanget af forskningsproduktionen i form af publikationer, herunder omfang set over tid, fordeling inden for institutioner, publikationstyper, faglige områder mv. Analysen af forskningspublikationer giver sammen med spørgeskemaet et billede af forskningsområdets omfang, karakteren af forskningen og sammenhænge mellem de enkelte forskningsmiljøer.

5.2 Metode

Analyserne bygger på data, som Uddannelses- og Forskningsstyrelsen medio april 2022 har modtaget fra professionshøjskolerne (UC Viden), NORA – Danmarks Forskningsportal og VIVE. Datamaterialet fra professionshøjskolerne og NORA er leveret på baggrund af søgninger, som havde til formål at identificere relevante, nationale forskningspublikationer på området *udsatte, herunder anbragte, børn og unge* i perioden 2017-2021.

Der findes ikke én officiel definition af udsatte børn og unge. Det er tilstræbt, at publikationsdata anvendt i denne analyse er i overensstemmelse med kortlægningens præmis om, at udsathed blandt børn og unge ikke er fast defineret og kan forstås fra forskellige perspektiver. I forlængelse heraf er søgetermerne formuleret forholdsvis bredt. Søgetermerne dækker primært begreber, som er blevet forbundet med udsathed, og som dernæst er koblet med 'børn' og 'unge'. Det gælder eksempelvis begreber som 'omsorgssvigt', 'kriminalitet', 'anbringelse', 'underretning', men også 'mistrivsel' og 'skolevægring'. Handicap/funktionsnedsættelser (herunder psykisk sygdom) er udeladt, da søgeresultaterne ellers vil rumme publikationer vedrørende personer eller målgrupper, der f.eks. har en funktionsnedsættelse, men ikke *nødvendigtvis* er udsatte. Dog vil publikationer vedrørende denne gruppe personer tælle med, hvis der *samtidig* nævnes termer for udsathed eksplicit i titel eller abstract. Inklusion eller eksklusion er medtaget i søgeordene, hvilket betyder, at publikationer, der f.eks. beskæftiger sig med inklusion *i sammenhæng med* børn og unge med funktionsnedsættelser tæller med. Publikationer, som f.eks. *udelukkende* omhandler funktionsnedsættelser hos børn ekskluderes således, hvis termer for udsathed (herunder inklusion og eksklusion) ikke *samtidig* indgår.

I udarbejdelsen af søgetermer har Uddannelses- og Forskningsstyrelsen modtaget sparring fra udvalgte kontakter inden for forskningsmiljøerne. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen er alene ansvarlig for de valgte søgetermer og fremstillingen af data. Der henvises til bilag 6.3 vedrørende søgestrengene.

Publikationerne er relevansvurderet manuelt. Relevansvurderingen er lavet med udgangspunkt i, om det af titel eller abstract fremgår, at publikationen beskæftiger sig med børn, unge, eller familier til børn/unge, og har en kobling til udsathed, herunder f.eks. anbringelse, mistrivsel mv.

Data afgrænses endvidere til publikationer fra Danmark, som er indberettet i perioden 2017-2021, og som er registreret som 'forskning'.

5.3 Forskningspublikationer om udsathed blandt børn og unge

5.3.1 Omfanget af forskningspublikationer

Som det fremgår af Tabel 5.1, har universiteterne og professionshøjskolerne omtrent samme antal forskningspublikationer om udsathed blandt børn og unge med hhv. 510 og 500 publikationer i perioden 2017-2021. Det bemærkes, at optællingen ikke inkluderer publikationer opført som 'undervisning' eller 'formidling'. VIVE bidrager ligeledes med forskningsproduktion på området med 77 publikationer.

Sammenholdes antallet af forskningspublikationer med antallet af årsværk, jf. Tabel 4.1, er det interessant, at antallet af identificerede forskningspublikationer hos hhv. professionshøjskolerne og universiteterne er omtrent det samme, mens der er en betydelig forskel i antallet af FoU-årsværk, hvor universiteterne og professionshøjskolerne har angivet et skøn på hhv. 108 og 57 årsværk.

Det kan skyldes metodiske forhold, herunder opgørelsesforskelle ved skøn af FoU-årsværk. Det kan derudover skyldes, at der medtages conferencebidrag, som udgør en væsentlig del af professionshøjskolernes forskningspublikationer, jf. Figur 5.2. Endelig kan en årsag være, at der medtages publikationer om *inklusion og eksklusion* i sammenhæng med børn og unge, da inklusion er et fagligt område inden for f.eks. læreruddannelsen ved professionshøjskolerne.

Tabel 5.1

Antal publikationer per institutionstype i perioden 2017-2021

	Antal forskningspublikationer
Universiteter	510
Professionshøjskoler	500
VIVE	77
I alt	1087

Anm.: Da alle institutioners publikationer endnu ikke er samlet i NORA – Danmarks Forskningsportal, er data leveret af både professionshøjskolerne (UC Viden), NORA og VIVE. Pga. forskellige muligheder og begrænsninger i databaserne vil der være afvigelser i søgestrategien mellem de tre databaser. Dobbelttælling kan forekomme grundet sampublicationer.

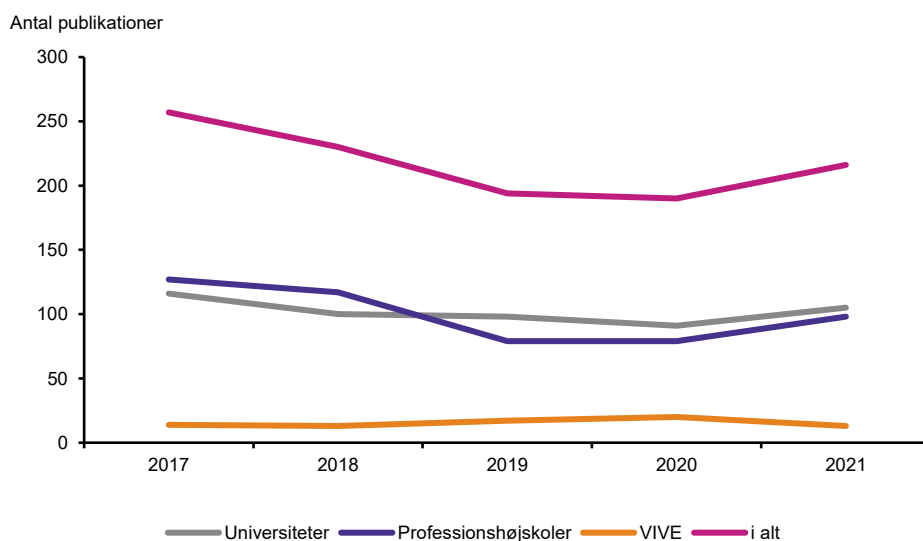
Anm.: Der er ikke på baggrund af den anlagte søgestrategi identificeret publikationer fra IT- Universitetet.

Kilde: UC Viden, NORA – Data from Danish Local Systems og VIVE, 2022

I Figur 5.1 ses udviklingen i omfanget af publikationer inden for forskning i udsathed blandt børn og unge fordelt på institutionstype og år.

Figur 5.1

Antal forskningspublikationer fordelt på institutionstype, 2017-2021

Anm.: Da alle institutioners publikationer endnu ikke er samlet i NORA – Danmarks Forskningsportal, er data leveret af både professionshøjskolerne (UC Viden), NORA og VIVE.

Anm.: Pga. forskellige muligheder og begrænsninger i databaserne vil der være afvigelser i søgestrategien mellem de tre databaser. Dobbelttælling kan forekomme grundet sampublicationer.

Kilde: UC Viden, NORA – Data from Danish Local Systems og VIVE, 2022

Der har i perioden været et mindre fald i antallet af forskningspublikationer, fra 257 i 2017 til 216 i 2021. Dette fald er primært drevet af et fald i forskningsproduktionen hos professionshøjskolerne og i mindre grad af et fald i forskningspublikationer hos universiteterne. Faldet var særligt stort i 2020 med 190 publikationer. I 2021 medvirkede en stigning i antallet af forskningspublikationer hos både universiteterne og professionshøjskolerne en stigning i det samlede antal. Det er ikke undersøgt, om nedlukningerne i forbindelse med COVID-19 pandemien har haft en effekt på denne udvikling, men det er en mulighed, at pandemien har påvirket muligheden for f.eks. samarbejde med praksis.

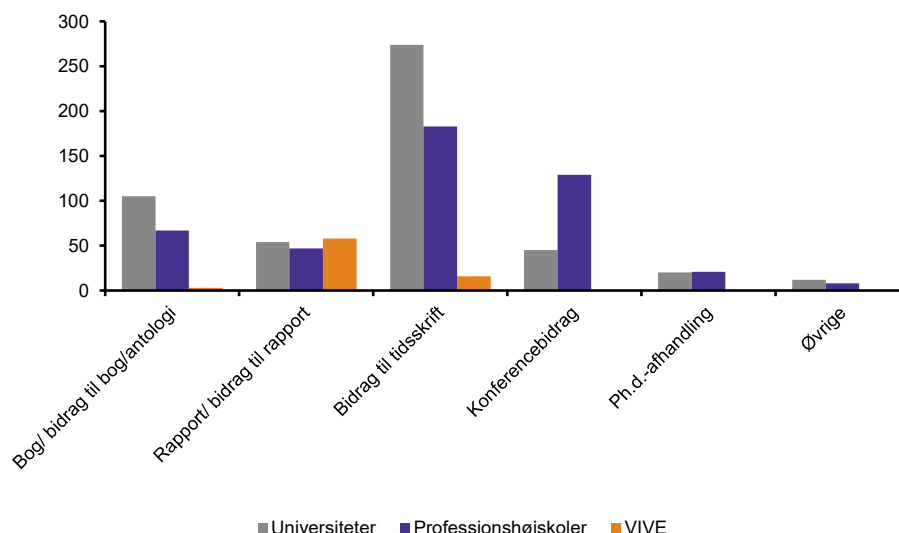
5.3.2 Publikationstyper

Hovedparten af forskningsproduktionen hos både universiteterne og professionshøjskolerne er publiceret i tidsskrifter med fagfællebedømmelse (peer review). Derudover udgør konferencebidrag – primært udarbejdet af professionshøjskolerne – og bidrag til bøger og antologier også en væsentlig mængde af den samlede forskningsproduktion. Således kan det forhold, at konferencebidrag tælles med i opgørelsen af forskningspublikationer, være med til at forklare det forholdsvis høje antal forskningspublikationer hos professionshøjskolerne set i forhold til de angivne FoU-årsværk hos professionshøjskolerne. Øvrige forhold kan være med til at forklare det høje antal publikationer, jf. afsnit 5.3.1.

Forskning bedrevet hos VIVE publiceres primært som rapporter og i mindre grad som tidsskriftsartikler og bidrag til bøger og antologier. Af Figur 5.2 fremgår, hvordan publikationerne fordeler sig på publikationstype i perioden 2017-2021.

Figur 5.2

Antal publikationer fordelt på publikationstype i perioden 2017-2021

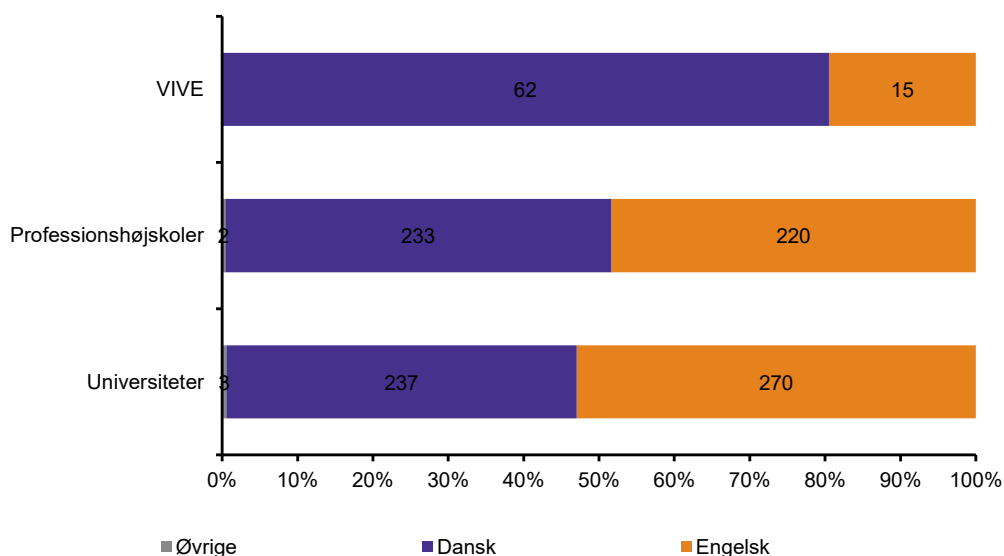
Anm.: Bog/ bidrag til bog/antologi inkluderer bøger, bogkapitler, forord/encyklopædier/efterskrifter, kapitler i antologier og hele antologier. Rapport/ bidrag til rapport inkluderer hele rapporter, kapitel i rapport og øvrige rapportbidrag. Bidrag til tidsskrift inkluderer primært tidsskriftsartikler, men også: konferenceabstract i tidsskrift og anmeldelser. Konferencebidrag inkluderer konferenceabstract, konferenceplakater, konferenceartikel/skriftligt oplæg og igangværende konferenceartikel. Ph.d.-afhandling inkluderer udelukkende ph.d.-afhandlinger. Kategorien øvrige inkluderer: Arbejdspapirer, Internetpublikationer, igangværende abstract samt ukendte publikationstyper. I registreringerne i UC Viden kan der være ph.d.-afhandlinger, som fremgår under *Bidrag til bog/antologi*.

Kilde: Kilde: UC Viden, NORA – Data from Danish Local Systems og VIVE, 2022.

Publikationssproget er omtrent ligeligt fordelt mellem dansk og engelsk hos professionshøjskolerne og universiteterne. Af universiteternes samlede forskningsproduktion i perioden er 51 pct. på engelsk. Hos professionshøjskolerne er der en lille overvægt af dansksprogede publikationer, som tegner sig for 51 pct. af deres samlede forskningsproduktion. For VIVE er hovedparten af forskningspublikationerne svarende til knap 81 pct. publiceret på dansk. Dette kan bl.a. ses i lyset af VIVEs opgaver, der har særligt fokus på bl.a. formidling til f.eks. relevante offentlige og private interessenter og til den øvrige offentlighed, som beskrevet i Bekendtgørelse af lov om Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (LBK nr. 948 af 06/07/2017).

Figur 5.3

Antal publikationer fordelt på publikationssprog i perioden 2017-2021

Anm.: Det bemærkes, at data kan indeholde dobbelttælling af universiteternes publikationer, mens data for professionshøjskolerne i figuren dækker over unikke publikationer. Da alle institutioners publikationer endnu ikke er samlet i NORA – Danmarks Forskningsportal, er data leveret særskilt af både professionshøjskolerne (UC Viden) og NORA. Pga. forskellige muligheder og begrænsninger i databaserne vil der være afvigelser i søgestrategien mellem de tre databaser.

Anm.: I publikationsdata fra VIVE er publikationssprog vurderet manuelt af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på baggrund af titelsproget.

Kilde: UC Viden, NORA – Data from Danish Local Systems og VIVE, 2022

5.3.3 Publikationer fordelt på universiteter

Af Tabel 5.2 ses fordelingen af forskningspublikationer i udsathed blandt børn og unge på tværs af universiteterne. De største bidragsydere er henholdsvis Aarhus Universitet med 160 publikationer og Aalborg Universitet med 168. Tilsammen dækker de to universiteter 66 pct. af universiteternes samlede forskningsproduktion og 30 pct. af de samlede forskningspublikationer på tværs af alle universiteter, professionshøjskoler og VIVE. Syddansk Universitet og Københavns Universitet er med henholdsvis 83 og 69 publikationer også væsentlige bidragsydere. Roskilde Universitet tegner sig for 5 pct. med 24 publikationer, mens de monofakultære universiteter Copenhagen Business School og Danmarks Tekniske Universitet forventeligt har meget begrænset forskningsproduktion i udsathed blandt børn og unge i perioden.

I forlængelse heraf bemærkes det, at forskelle i universiteternes historik, uddannelsesudbud, størrelse målt på aktivitet, andel af basismidler mv. forventes at have betydning for omfanget og karakteren af institutionernes forskning. Som tidligere nævnt medtages publikationer om *inklusion* i det omfang, emnet indgår sammen med udsathed, som er et fagområde inden for bl.a. det pædagogiske forskningsfelt. Det kan være med til at forklare, hvorfor Aarhus Universitet har det næsthøjeste antal forskningspublikationer på området blandt universiteterne, da Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU) ved Aarhus Universitet udgør en markant andel af den pædagogiske forskningsproduktion i Danmark.

Derudover bemærkes det, at Aalborg Universitet udbyder socialrådgiveruddannelsen samt kandidatuddannelsen i socialt arbejde, hvilket kan forventes at have betydning for, hvorfor Aalborg Universitet har det højeste antal forskningspublikationer på området i perioden.

Tabel 5.2

Antal publikationer og procentvis andel af den samlede forskningsproduktion per universitet i perioden 2017-2021

	Antal publikationer i alt	Procent af samlede
Aarhus Universitet	160	31
Copenhagen Business School	5	1
Danmarks Tekniske Universitet	1	0
Københavns Universitet	69	14
Roskilde Universitet	24	5
Syddansk Universitet	83	16
Aalborg Universitet	168	33
I alt	510	100

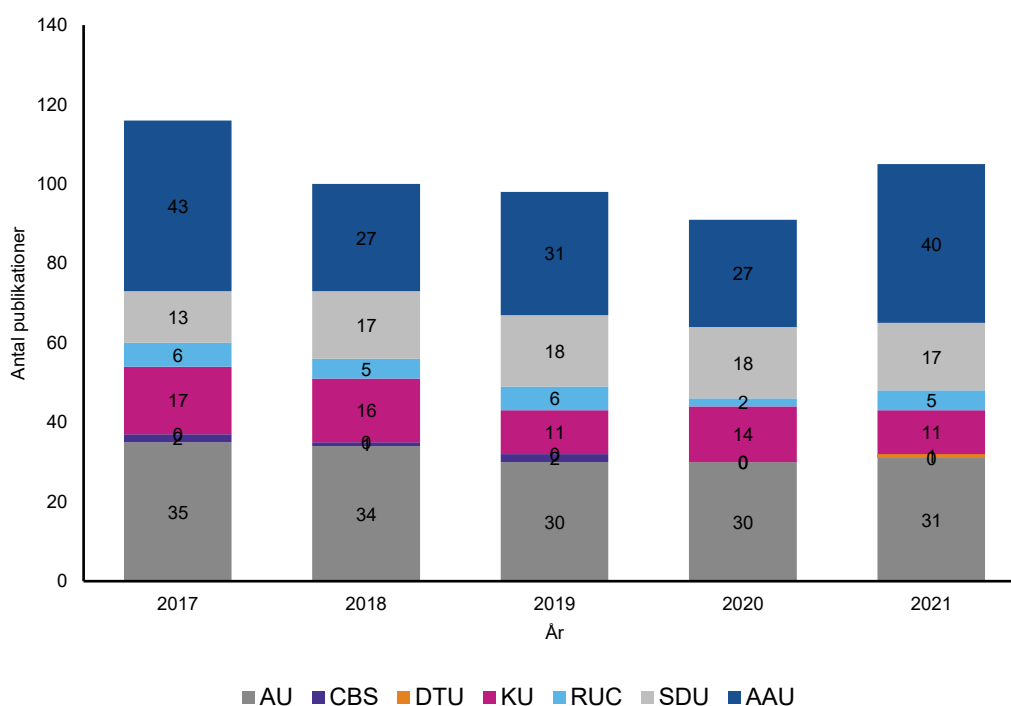
Anm: Data inkluderer sampublicationer, hvorfor der kan forekomme dobbelttælling.

Kilde: NORA – Data from Danish Local Systems

Som det fremgår af Figur 5.4 har antallet af publikationer været faldende fra 2017-2020 og stigende i 2021. Samlet set er antallet af publikationer faldet fra 116 i 2017 til 105 i 2021. Københavns Universitet tegner sig for det største fald fra 17 til 11 publikationer. Derudover har samtlige universiteter med undtagelse af Syddansk Universitet oplevet mindre fald i forskningspublikationer i perioden. Det bemærkes, at der er tale om små tal.

Figur 5.4

Udvikling i antallet af publikationer i perioden 2017-2021 fordelt på universiteter.

Anm.: Data inkluderer sampublicationer, hvorfor der kan forekomme dobbelttælling.

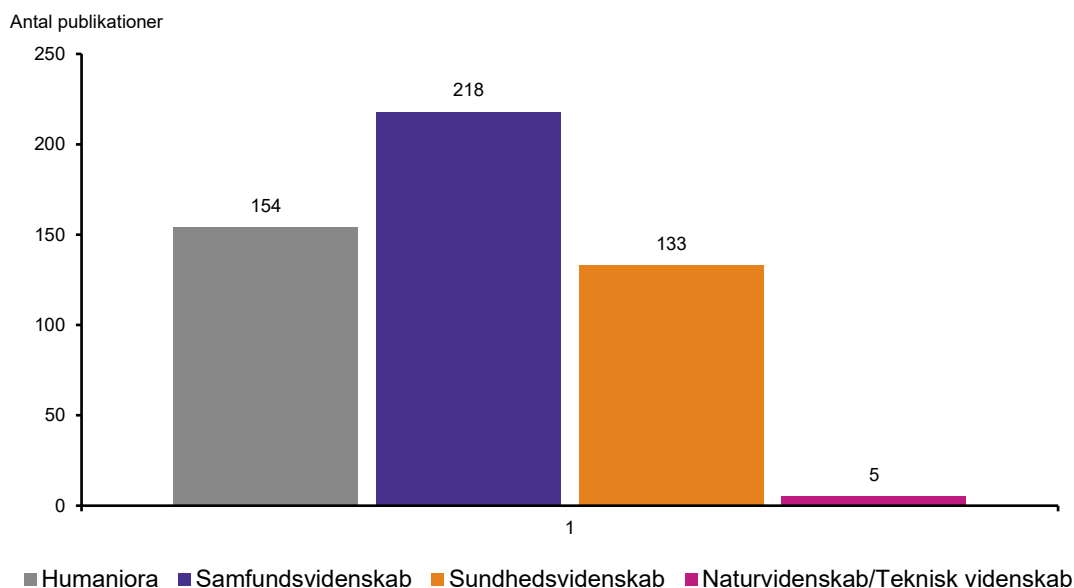
Kilde: NORA –Data from Danish Local Systems

5.3.4 Fagligt fokus for universitetspublikationerne

Som det fremgår af Figur 5.5, kan størstedelen af publikationerne kategoriseres som samfundsvidenskabelige med 218 publikationer. Humaniora udgør 154 og sundhedsvidenskab 133 publikationer. Derudover er der en lille mængde naturvidenskabelige/tekniske publikationer.

Figur 5.5

Antal videnskabelige universitetspublikationer fordelt på fagområde i perioden 2017-2021

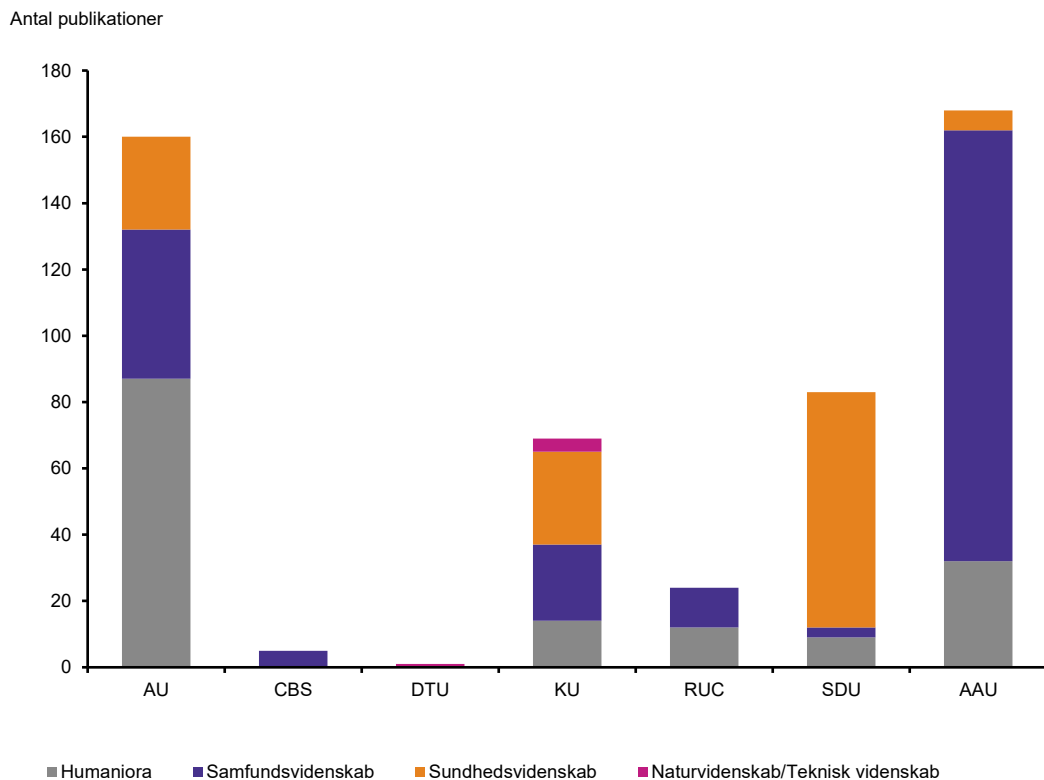
Anm.: Data inkluderer sampublicationer, hvorfor der kan forekomme dobbelttælling

Kilde: NORA – Data from Danish Local Systems

Figur 5.6 viser, at der er forskelle på tværs af universiteterne i forhold til, hvilke fagområde publikationerne falder inden for. Hvor Aarhus Universitet primært producerer forskningspublikationer på området, som falder inden for humaniora, publicerer Aalborg Universitet i høj grad inden for samfundsvidenskaberne. Endelig falder en væsentlig andel af Syddansk Universitets publikationer inden for sundhedsvidenskaberne.

Figur 5.6

Antal universitetspublikationer fordelt på fagområde og universitet i perioden 2017-2021

Anm.: Data inkluderer sampublicationer, hvorfor der kan forekomme dobbelttælling

Kilde: NORA – Data from Danish Local Systems

Ved at se på hvor publikationerne udgives, kan der gives en indikation på de fagområder, der bl.a. fylder i forskningspublikationerne.

Af Tabel 5.3 ses de tre hyppigt anvendte tidsskrifter for universitetspublikationerne i perioden 2017-2021. Herudover kan følgende tidsskrifter nævnes med syv publikationer eller derunder inden for samme tidsskrift: *"Child Abuse and Neglect"*, *"European Journal of Public Health"*, og *"Inklusion og eksklusion"*.

De forholdsvis lave antal publikationer inden for samme tidsskrift kan indikere, at forskningsområdets spredningsveje er brede.

Tabel 5.3

Antal universitetspublikationer fordelt på de tre mest benyttede tidsskrifter i perioden 2017-2021.

Tidsskrift	Antal publikationer
Socialret	16
Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift	10
Dansk Pædagogisk Tidsskrift	9

Anm.: N=510, hvoraf 376 publikationer har angivet et tidsskrift. Dobbelttælling kan forekomme.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, beregninger baseret på data fra NORA – Data from Danish Local Systems

5.3.5 Publikationer fordelt på professionshøjskoler

Af Tabel 5.4 fremgår, at Københavns Professionshøjskole har publiceret det største antal forskningspublikationer inden for perioden, og tegner sig således for 32 pct. af det samlede antal forskningspublikationer. VIA University College er den næststørste producent af forskningspublikationer i perioden med 24 pct.

Som ved universiteterne skal det bemærkes, at forskelle i professionshøjskolernes historie, uddannelsesudbud, størrelse målt på aktivitet, andel af midler til forsknings- og udviklingsaktiviteter mv. forventes at have betydning for omfanget og karakteren af institutionernes forsknings- og udviklingsaktiviteter. Derudover bemærkes, at University College Nordjylland ikke udbyder socialrådgiveruddannelsen, hvilket forventes at have betydning for, hvorfor University College Nordjylland har det laveste antal forskningspublikationer på området i perioden. Tilsvarende er der sammenhæng med, at Københavns Professionshøjskole, som den største professionshøjskole målt på bl.a. aktivitet, har det højeste antal forskningspublikationer, da det også er denne professionshøjskole, der angiver at have flest FoU-årsværk beskæftiget på området, jf. Tabel 4.1.

Tabel 5.4

Antal publikationer og procentvis andel af den samlede forskningsproduktion per professionshøjskole i perioden 2017-2021

	Antal publikationer i alt	Procent af samlede
Professionshøjskolen Absalon	57	11
Københavns Professionshøjskole	162	32
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	79	16
University College Nordjylland	33	7
University College Syddanmark	48	10
VIA University College	121	24
I alt	500	100

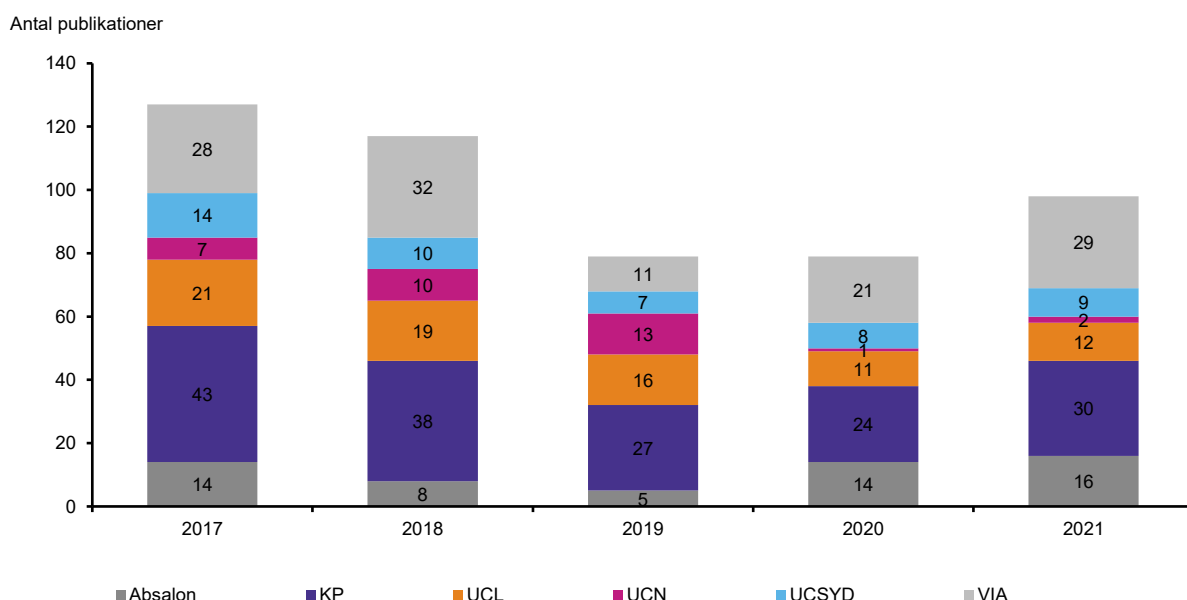
Anm.: En publikation 'tilfalder' en professionshøjskole, når den enten er hovedforfatter eller medforfatter til en publikation. Der vil af samme grund være tilfælde af dobbelttælling. Danmarks Media og Journalisthøjskole (DMJX) indgår ikke i tabellen, da DMJX ikke har publiceret forskning på området i perioden.

Kilde: UC Viden

Af Figur 5.6 ses udviklingen i de enkelte professionshøjskolars bidrag til det samlede antal forskningspublikationer i årene 2017-2021. I 2017 svarede VIA University College og Københavns Professionshøjskoles forskningspublikationer til hhv. 22 pct. og 34 pct. af professionshøjskolernes samlede antal forskningspublikationer. I 2021 var de to professionshøjskolars andele omtrent liges store, hvor VIA University College og Københavns Professionshøjskole tegnede sig for hhv. 30 pct. og 31 pct. af professionshøjskolernes samlede antal forskningspublikationer.

Figur 5.6

Antal forskningspublikationer fra professionshøjskolerne i perioden 2017-2021

Anm.: Data inkluderer sampublicationer, hvorfor der kan forekomme dobbelttælling

Kilde: UC Viden

5.3.6 Fagligt fokus for professionshøjskolepublikationerne

I professionshøjskolernes publikationsdata er det konkrete fagområde ikke angivet, hvorfor det ikke er muligt entydigt at synliggøre publikationernes fordeling på fagområder. Som ved universiteterne kan der dog gives en indikation på det faglige fokus for publikationerne ved at se på deres publiceringskanaler.

Af Tabel 5.5 fremgår de fire hyppigt anvendte tidsskrifter for professionshøjskolepublikationer i perioden 2017-2021. Herudover kan følgende tidsskrifter nævnes med syv publikationer eller derunder inden for samme tidsskrift: "Nordiske Udkast", "Pædagogisk

Psykologisk Tidsskrift", *"Social Kritik"* og *"Tidsskrift for professionsstudier"*. De anvendte tidsskrifter reflekterer, at professionshøjskolernes forskningspublikationer bl.a. er rettet mod professionsbacheloruddannelser og professioner.

Tabel 5.5

Antal professionshøjskolepublikationer fordelt på de top 10 mest benyttede tidsskrifter i perioden 2017-2021.

Tidsskrift	Antal publikationer
Uden for Nummer	12
Forskning i Pædagogers Profession og Uddannelse	9
Nordic Social Work Research	8
Tidsskriftet Specialpædagogik	8

Anm.: N=455, hvoraf der for 183 publikationer er registreret et tidsskrift. Data inkluderer kun unikke publikationer

Anm.: Tidsskriftet "Uden for Nummer" er et socialfagligt tidsskrift.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, beregninger baseret på data fra UC Viden

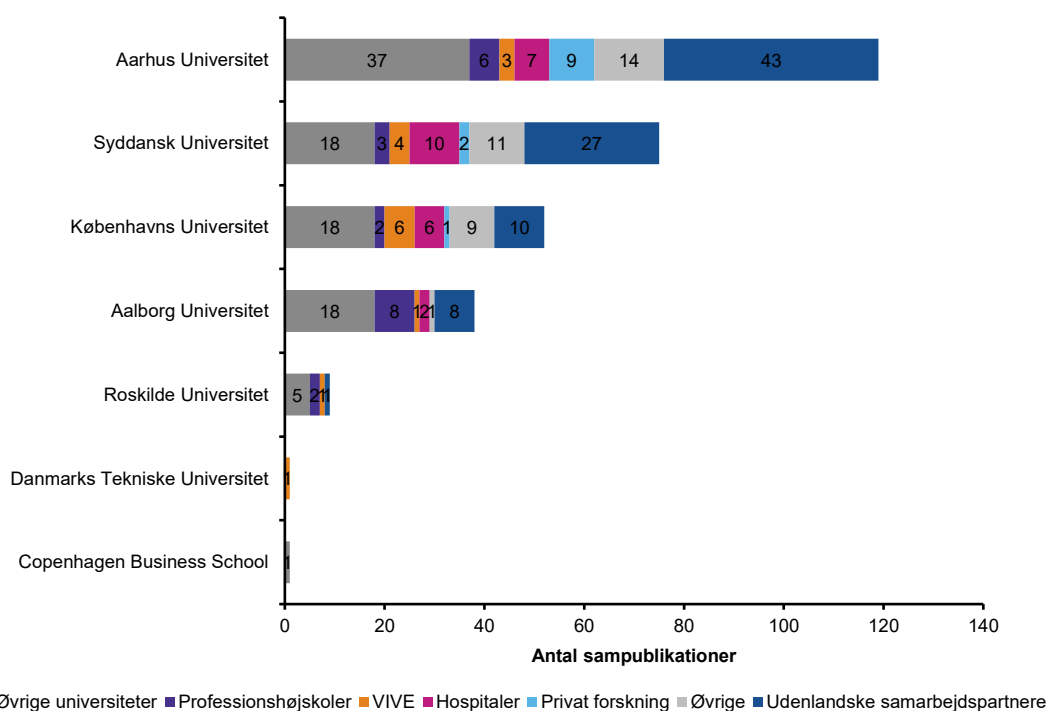
5.3.7 Institutionernes publikationssamarbejde

I det følgende afsnit ses der på forskningssamarbejder forstået som sampublikationer inden for udsathed blandt børn og unge. Analysen kan bl.a. give en indikation på koordinering og videndeling inden for forskningsproduktionen. Det bemærkes, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen ikke har haft mulighed for at bearbejde professionshøjskolernes publikationsdata på en sådan måde, at det er muligt at vise samarbejde mellem en professionshøjskole og en institution fra en anden institutionstype/sector. Det betyder bl.a., at sampublikationer mellem professionshøjskoler og universiteter kun fremgår, hvis der i universiteternes publikationsdata er registreret samarbejde med én eller flere professionshøjskoler om en konkret publikation.

Af Figur 5.7 ses, hvor mange forskningspublikationer hvert universitet har publiceret i samarbejde med én eller flere andre institutioner fordelt på institutionstyper. Aarhus Universitet har udgivet flest forskningspublikationer i samarbejde med andre institutioner med 119 publikationer i perioden 2017-2021. Den største andel af Aarhus Universitets og Syddansk Universitets publikationer er sket i samarbejde med udenlandske universiteter, svarende til ca. 36 pct. af hvert af de to universiteters samlede antal publikationer i perioden 2017-2021. For Københavns Universitet og Aalborg Universitet er den største andel af publikationerne sket i samarbejde med andre danske universiteter svarende til hhv. ca. 35 pct. og 47 pct. af hvert af de to universiteters samlede antal publikationer i perioden. Antallet af sampublikationer mellem universiteter og professionshøjskoler fremstår begrænset. Dette skal dog tolkes med forsigtighed, da sampublikationer som tidligere nævnt kun fremgår, hvis der i universiteternes publikationsdata er registreret samarbejde med én eller flere professionshøjskoler. Det reelle antal sampublikationer mellem de to institutionstyper kan derfor reelt være højere.

Figur 5.7

Antal sampublicationer mellem universiteter og andre institutionstyper fordelt på universiteter i perioden 2017-2021

Anm.: Øvrige inkluderer blandt andet: Kommuner, fonde og øvrige forskningscentre.

Anm.: Udenlandske samarbejdspartnere er i overvejende grad udenlandske universiteter

Anm.: Samarbejder mellem universiteter og professionshøjskoler kan kun vises, hvis de fremgår af universiteternes publikationsdata. Det har ikke været muligt for Uddannelses- og Forskningsstyrelsen at bearbejde professionshøjskolernes publikationsdata på en sådan måde, at det er muligt at vise samarbejde mellem en professionshøjskole og en institution fra en anden institutionstype/sector

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, beregninger baseret på data fra NORA – Data from Danish Local Systems

Tabel 5.6 ses, hvordan samarbejdet for hvert enkelt universitet målt på sampublikationer med eksterne fordeler sig på andre universiteter, professionshøjskoler, VIVE m.fl. Tabellen læses vertikalt i hver kolonne og summen i nederste række angiver, hvor stor en andelen af hvert enkelt universitets samlede publikationer, der er sampublikationer med aktører uden for egen institution. Det bemærkes, at antallet af publikationer for hvert universitet varierer væsentligt, jf. Tabel 5.2, hvorfor Danmarks Tekniske Universitet, der har én publikation på området, har sampubliceret i 100 pct. af tilfældene, fordi denne publikation er sket i samarbejde med VIVE. Således skal procentandele læses med forbehold i forhold til graden af sampublicering hos de enkelte universiteter.

Som det tillige fremgik af Figur 5.7, er en stor andel af Aarhus Universitets og Syddansk Universitets sampublikationer sket i samarbejde med en udenlandsk samarbejdspartner (primært universiteter). Danmarks Tekniske Universitet har alene angivet at have sampubliceret med VIVE i perioden, ligesom Copenhagen Business School alene har angivet at have sampubliceret med Aalborg Universitet. Som tidligere nævnt skal andelen af sampublikationer med professionshøjskolerne læses med forsigtighed, idet det reelle omfang af sampublikationer reelt kan være højere.

Tabel 5.6

Universiteternes sampublicationer med andre universiteter, professionshøjskoler, VIVE m.fl., pct., 2017-2021.

	Aarhus Universitet	Copenhagen Business School	Danmarks Tekniske Universitet	Københavns Universitet	Roskilde Universitet	Syddansk Universitet	Aalborg Universitet
Aarhus Universitet		0%	0%	7%	8%	6%	3%
Copenhagen Business School	0%		0%	0%	0%	0%	1%
Danmarks Tekniske Universitet	0%	0%		0%	0%	0%	0%
Københavns Universitet	11%	0%	0%		4%	10%	7%
Roskilde Universitet	1%	0%	0%	0%		1%	1%
Syddansk Universitet	5%	0%	0%	9%	4%		0%
Aalborg Universitet	6%	20%	0%	10%	4%	5%	
Professionshøjskolen Absalon	1%	0%	0%	0%	4%	0%	1%
Københavns Professionshøjskole	3%	0%	0%	1%	0%	1%	1%
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	0%	0%	0%	1%	4%	2%	2%
University College Nordjylland	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%
University College Syddanmark	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
VIA University College	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
VIVE	2%	0%	100%	9%	4%	5%	1%
Hospitaler	4%	0%	0%	9%	0%	12%	1%
Privat forskning	6%	0%	0%	1%	0%	2%	0%
Øvrige	9%	0%	0%	13%	0%	13%	1%
Udenlandske samarbejdspartnere	27%	0%	0%	14%	4%	33%	5%
I alt	74%	20%	100%	75%	38%	90%	22%

Anm.: "Øvrige" dækker bl.a. over kommuner, fonde, politi, Rockwool fonden, DIIS mv.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, beregninger baseret på data fra NORA – Data from Danish Local Systems.

Af Tabel 5.7 ses, hvor mange publikationer hver professionshøjskole har publiceret i samarbejde med én eller flere af de andre professionshøjskoler. Det ses, at VIA University College tegner sig for den største antal sampublicationer mellem professionshøjskoler med 23 sampublicationer. Størstedelen af VIA University Colleges sampublicationer med andre professionshøjskoler i perioden er sket med University College Syddanmark og Københavns Professionshøjskole.

Tabel 5.7

Antal sampublicationer mellem professionshøjskolerne, 2017-2021

	Absalon	DMJX	KP	UCL	UCN	UCSYD	VIA
Professionshøjskolen Absalon				4			4
Københavns Professionshøjskole	6					2	9
UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole							
University College Nordjylland							1
University College Syd				1	3		9
VIA University College	2			2		2	
I alt (antal publikationer med medforfatter)	8	0	7	3	0	4	23

Anm.: Baseret på 500 publikationer.

Kilde: UC Viden

6. Bilag

6.1 Spørgeskema sendt til forskningsudførende aktører

Tak for, at I tager tid til at bidrage til kortlægningen af forskning og udvikling vedrørende udsatte, herunder anbragte, børn og unge. Som invitationsmailen beskriver, er fristen for besvarelsen senest d. 5. april 2022. **Bemærk venligst, at skemaet kun kan besvares via modtaget mail med link til SurveyXact.**

Det er muligt at udskrive spørgeskemaet inden og under besvarelsen (med indtastede svar) ved at klikke på "printerikonet".

1: Udførte institutionen i 2021 forskning og udvikling, hvor udsatte børn og unge indgår som eksplicit og centralt element?

___ Ja
___ Nej

Definition af forskning og udvikling (FoU):

I denne undersøgelse benyttes definitionen i OECD's Frascati-manual, hvor forskning og udvikling beskrives som: "Skabende arbejde foretaget på et systematisk grundlag for at øge den eksisterende viden, samt udnyttelsen af denne viden til at udtænke nye anvendelsesmuligheder". Fælles for al forskning og udvikling inden for denne definition er, at det skal indeholde et nyhedselement¹⁰.

'Forskning og udvikling' betragtes i spørgeskemaet som en samlet betegnelse, og der skelnes i spørgeskemaet ikke mellem f.eks. grundforskning, anvendt forskning, udvikling og innovation.

Afgrænsning af forskning og udvikling vedr. udsatte, herunder anbragte, børn og unge i Danmark

Kortlægningen har som præmis, at **udsatte børn og unge** ikke er fast defineret, og at genstandsfeltet beskrives forskelligt inden for diverse forsknings- og fagområder. På den baggrund er der lagt en tilgang, som søger at give et så bredt og nuanceret billede af forskningsfeltet som muligt.

I nogle sammenhænge anvendes forståelsen **udsathed** som noget, der er uden for barnet eller den unge, hvorved det markeres, at udsathed ikke er iboende i individet. I andre sammenhænge anvendes begrebet børn og unge i udsatte positioner. Det kan f.eks. være børn, der er i sociale, socioøkonomiske- eller familiemæssige problemer eller unge, der er enten hjemløse, psykisk sårbare eller misbrugere samt er ledige og/eller har gentagende frafald fra uddannelse. Udsatte børn og unge kan f.eks. også forstås som børn og unge, der er i en position, hvor de har behov for professionel støtte.

¹⁰ Læs mere om Frascati-definitionen her: <https://ufm.dk/forskning-og-innovation/statistik-og-analyser/hvad-er-forskning-innovation-og-udvikling>

I denne undersøgelse spørger vi således ind til forskning og udvikling, som ud fra en faglig vurdering skønnes at falde inden for udsatte børn og unge eller tilknyttede begreber. Kortlægningen er afgrænset til udsatte børn og unge i Danmark og altså ikke forskning og udvikling, der beskæftiger sig med udsatte i andre lande.

Anbragte børn og unge, som udgør en delmængde af undersøgelsens genstandsfelt, forstås i denne sammenhæng som børn og unge i aldersgruppen 0-22 år, som er anbragt med eller uden forældrenes samtykke, jf. Danmarks Statistik.

2: Samlet volumen af forskning og udvikling i årsværk

Indsæt venligst et skøn over hhv. det samlede **antal FoU-årsværk** samt det samlede **antal FoU-aktive ansatte** på institutionen som i 2021 var beskæftiget med forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge (gælder fast og midlertidigt personale, herunder teknisk / administrativt personale og ph.d.-studerende).

Samlet antal FoU-årsværk inden for forskning vedr. udsatte børn og unge i 2021	-----
--	-------

Samlet antal FoU-aktive ansatte, der beskæftiger sig med forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge i 2021	-----
---	-------

Definition på FoU-årsværk:

Ved et årsværk forstås en heltidsansat persons fulde arbejdsindsats i et år. Et årsværk svarer til 1924 timer pr. år (jævnfør Statens Administration).

Således vil fire personer, hvoraf tre er hel- og en er halvtidsbeskæftiget med forskning og udvikling (FoU), udgøre 3,5 FoU-årsværk. Tilsvarende vil fire personer, der i 10 pct. af deres arbejdstid beskæftiger sig med FoU-aktiviteter, samlet udgøre 0,4 FoU-årsværk.

Definition af FoU-aktive ansatte:

Ved FoU-aktive ansatte forstås ansatte, som bruger mindst 10 pct. af deres arbejdstid på forskning og udvikling. Således vil fire personer, der bruger mindst 10 pct. af deres arbejdstid på forskning og udvikling, samlet udgøre fire FoU-aktive ansatte.

3: Faglige områder

Indsæt venligst et skøn over, hvordan de anførte FoU-årsværk inden for forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge i 2021 var fordelt på faglige områder. Da der kan være overlap mellem områderne, angives andelen ud for det/de faglige område(r), som forskningen og udviklingen primært beskæftiger sig med.
(Procentdel – andelen skal summere op til 100%)

Anbringelse og efterværn, herunder tilsyn, anbringelse på sikrede institutioner og adoption som indsats som alternativ til anbringelse	-----
Sagsbehandling, forebyggende foranstaltninger eller indsatser i relation til udsatte børn og unge eller børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller handicap, der kan være forbundet med udsathed	-----
Børn og unge udsat for omsorgssvigt i eller uden for familien, herunder underretninger samt misbrug, vanrøgt og overgreb	-----
Børn og unge uden for uddannelsessystemet eller arbejdsmarkedet	-----
Risikoadfærd hos børn og unge, f.eks. kriminalitet og/eller misbrugsproblematikker	-----
Social ulighed, f. eks. fattigdom, marginalisering eller ungdomshjemløshed	-----
Børn og unge i familier med sociale problemer (f.eks. forældre med misbrug, traumer, psykiske lidelser, fængsling/kriminalitet) og indsatser i relation hertil	-----
Fællesskab, in- og eksklusion og mistrivsel i relation til skoler, daginstitutioner eller foreninger, herunder de professionelles arbejde i relation til at skabe/fremme trivsel	-----
Sammenhæng, faglighed eller inddragelse i indsatser, f.eks. i forhold til barnets, den unges eller forældres stemme i indsatsen, juridiske aspekter eller tværprofessionelt samarbejde og koordinering af indsatser og støtte	-----
Andet	-----

**[Hvis] Det er angivet, at der bruges aktive FoU-årsværk på "andet".
Uddyb venligst fagligt område:**

4: Finansiering af forskning og udvikling

Indsæt venligst et skøn over midler anvendt på forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge i 2021 på institutionen fordelt på finansieringskilder. Skønnet skal inkludere alle omkostninger relateret til forskning og udvikling, herunder bl.a. lønninger, administration/drift, logistik, forskningsinfrastruktur og overhead/følgeomkostninger. **Skal angives i antal 1000 i DKK. Angiv venligst "0", hvor der ikke anvendes årsværk.**

Finansieringskilde

Basismidler / tilskud til praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter	_____
Øvrige offentlige kilder, f.eks. offentlige fonde, ministerier, regioner, kommuner	_____
Internationale kilder, herunder EU	_____
Private kilder, f.eks. private fonde eller virksomheder	_____
I alt (OBS skal være summen af de fire ovenstående kategorier)	_____

5: Udvikling i volumen af forskning og udvikling

Angiv venligst en vurdering af udviklingen i omfanget af forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge i de seneste fem år (dvs. 2017-2021) målt på samlede FoU-omkostninger.

- ☐ Omfanget af forskning og udvikling er steget i de seneste fem år
☐ Omfanget af forskning og udvikling har ligget stabilt i de seneste fem år
☐ Omfanget af forskning og udvikling er faldet i de seneste fem år
☐ Irrelevant/Ved ikke

6: Samarbejde

Angiv venligst i hvilken grad forskere eller FoU-aktive medarbejdere på institutionen har samarbejdet med andre i 2021 om forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge. Der skal kun angives formaliseret samarbejde, f.eks. samarbejde om FoU-projekter, forskningsdesign, sampublicering eller samarbejde med institutioner fra praksis.

	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	Irrelevant/ved ikke
Samarbejde med forskere/FoU-aktive medarbejdere fra egen institution	---	---	---	---	---
Samarbejde med forskere/FoU-aktive medarbejdere fra (andre) universiteter	---	---	---	---	---

Samarbejde med forskere/FoU-aktive medarbejdere fra (andre) professionshøjskoler	---	---	---	---	---
Samarbejde med forskere/FoU-aktive medarbejdere fra (andre) offentlige forsknings-, evaluerings- og analyseinstitutioner	---	---	---	---	---
Samarbejde med forskere/FoU-aktive medarbejdere fra private virksomheder eller fonde	---	---	---	---	---
Samarbejde med forskere fra udenlandske forskningsinstitutioner, virksomheder eller fonde	---	---	---	---	---
Samarbejde med institutioner i praksis	---	---	---	---	---
Samarbejde i regi af koordinerede, tværgående vidensmiljøer herunder videnscentre	---	---	---	---	---

[Hvis] Det er angivet, at der samarbejdes med koordinerede, tværgående vidensmiljøer herunder videnscentre. Uddyb venligst hvilke.

7. Forsknings- og udviklingsbehov

Angiv venligst i hvilken grad, du vurderer, at der er behov for yderligere forskning og udvikling inden for nedenstående faglige områder.

	Slet ikke (status quo)	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	Irrelevant/Ved ikke
Anbringelse og efterværn, herunder tilsyn, anbringelse på sikrede institutioner og adoption som indsats som alternativ til anbringelse	---	---	---	---	---

Sagsbehandling, forebyggende foranstaltninger eller indsatser i relation til børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller handicap, der kan være forbundet med udsathed	---	---	---	---	---
Børn og unge udsat for omsorgssvigt i eller uden for familien, herunder underretninger samt misbrug, vanrøgt og overgreb	---	---	---	---	---
Børn og unge uden for uddannelsessystemet eller arbejdsmarkedet	---	---	---	---	---
Risikoadfærd hos børn og unge, f.eks. kriminalitet og/eller misbrugsproblematikker	---	---	---	---	---
Social ulighed, f.eks. fattigdom, marginalisering eller ungdomshjemløshed	---	---	---	---	---
Børn og unge i familier med sociale problemer (f.eks. forældre med misbrug, traumer, psykiske lidelser, fængsling/kriminalitet) og indsatser i relation hertil	---	---	---	---	---
Fællesskab, in- og eksklusion og mistrivsel i relation til skoler, daginstitutioner eller foreninger, herunder de professionelle arbejder i relation til at skabe/fremme trivsel	---	---	---	---	---
Sammenhæng, faglighed eller inddragelse i indsatser, f.eks. i forhold til barnets, den unges eller forældres stemme i indsatser, juridiske aspekter eller tværprofessionelt	---	---	---	---	---

samarbejde og koordinering af indsatser og støtte

Andre områder

[Hvis] Det er angivet, at der er yderligere behov for forskning og udvikling inden for "andre" områder. Uddyb venligst hvilke.

8: Barrierer for forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge

Angiv venligst hvilke eventuelle barrierer institutionen oplever ift. at udføre forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge. Sæt op til tre kryds ved de vigtigste oplevede barrierer.

- ___ Mangelnde finansieringsvolumen
- ___ Mangelnde stabilitet i finansieringen, f.eks. flerårige bevillinger
- ___ Begrænsede muligheder for at opnå ph.d.-grad inden for forskningsområdet
- ___ Begrænsede karriereveje for ph.d.-studerende inden for forskningsområdet
- ___ Fragmenterede faglige miljøer, f.eks. på grund af mangelnde samarbejde
- ___ Udfordringer i samarbejdet mellem faglige miljøer
- ___ Udfordringer i samarbejdet med praksis
- ___ Udfordringer i forbindelse med dataindsamling og databeskyttelse (GDPR)
- ___ Mangelnde national og strategisk prioritering af området
- ___ Andet
- ___ Der er ingen barrierer
- ___ Irrelevant/ved ikke

Der er markeret følgende barrierer. Prioriter venligst [fra 1-3] mellem de valgte (1=Væsentligste oplevede barriere)

Mangelnde finansieringsvolumen	-----
Mangelnde stabilitet i finansieringen, f.eks. flerårige bevillinger	-----
Begrænsede muligheder for at opnå ph.d.-grad inden for forskningsområdet	-----
Begrænsede karriereveje for ph.d.-studerende inden for forskningsområdet	-----
Fragmenterede faglige miljøer, f.eks. på grund af mangelnde samarbejde	-----
Udfordringer i samarbejdet mellem faglige miljøer	-----
Udfordringer i samarbejdet med praksis	-----

Udfordringer i forbindelse med dataindsamling og databeskyttelse (GDPR)	-----
Manglende national og strategisk prioritering af området	-----
Andet	-----

[Hvis] "Andre" barrierer er prioriteret. Uddyb venligst hvilke.

9. Forslag til indsatser for at styrke forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge

Angiv venligst evt. forslag til, hvordan forskning og udvikling vedr. udsatte børn og unge kan styrkes. Svar kan f.eks. omfatte vurdering af yderligere behov for særlige typer af forskning og udvikling (f.eks. effekt/implementeringsforskning, praksisnær forskning, anvendelsesorienteret forskning eller grundforskning), forslag til nye instrumenter eller lokale, regionale eller nationale tiltag på området eller relevant inspiration fra andre lande (maks. 10 linjer, gerne i punktform).

10: Øvrige bemærkninger

Øvrige bemærkninger kan indføres nedenfor (maks. 10 linjer).

Undersøgelsen er ved vejs ende

Tak for jeres deltagelse.

6.2 Oversigt over modtagere af spørgeskema

Organisationstype	Institution	Institut/Fakultet
Fonde	Rockwool Fonden	
	Væksthusets Forskningscenter	
Forsknings- og Analysecenter	VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd	
Professionshøjskoler	Københavns Professionshøjskole	
	Professionshøjskolen Absalon	
	UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole	
	University College Nordjylland	
	University College Syddanmark	
	VIA University College	
Universiteter	Københavns Universitet	Det Juridiske Fakultet
		Det Teologiske Fakultet
		Institut for Antropologi
		Institut for Folkesundhedsvidenskab
		Institut for Kommunikation
		Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab
		Institut for Psykologi
		Institut for Statskundskab
		Saxo-Instituttet
		Sociologisk Institut
		Økonomisk Institut
	Roskilde universitet	Institut for Mennesker og Teknologi
		Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv
		Institution for kommunikation og Humanistisk Videnskab
	Syddansk Universitet	Institut for Kulturvidenskaber
		Institut for Psykologi
		Institut for Sociologi, Miljø- og Erhvervsøkonomi
		Institut for Sprog og Kommunikation
		Institut for Statskundskab
		Institut for Sundhedstjenesteforskning
		Statens Institut for Folkesundhed
	Aalborg Universitet	The Interdisciplinary Centre on Population Dynamics
		Institut for Kommunikation og Psykologi
		Institut for Kultur og Læring
		Institut for Medicin og Sundhedsteknologi
		Institut for Politik og Samfund
	Aarhus Universitet	Institut for Sociologi og Socialt arbejde
		Juridisk Institut
		DPU Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse
		Institut for Folkesundhed
		Institut for Kommunikation og Kultur
		Institut for Kultur og Samfund
		Institut for Retsmedicin
		Institut for Økonomi (Centre for Child Research)
		Psykologisk Institut

6.3 Oversigt over modtagere af interessenthøring

Bikuben Fonden

Børne- og Kulturchefforeningen

Børnerådet

Børns Vilkår

Dansk Socialrådgiverforening

Danske Regioner

De Anbragtes Vilkår

Egmont Fonden

Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds-, og Arbejdsmarkedschefer i Danmark

Kommunernes Landsforening

Mødrehjælpen

Red Barnet

Røde Kors

Socialpædagogernes Landsforbund

UNICEF Danmark

6.4 Søgestrengene anvendt i publikationsanalyse

6.4.1 Metode

Søgningerne i databaserne UC Viden og NORA – Data from Danish Local Systems bygger på de samme søgetermer, men pga. forskelle i databaserne vil søgestrengene variere pga. forskelle i søgefunktionaliteten. Publikationer, som identificeres ved flere søgestrengene er doublethåndteret.

Publikationer fra VIVE er et udtræk fra VIVE af forskningspublikationer vedr. udsatte børn og unge fra pure, årene 2017-2021. Der er således ikke udarbejdet søgestrengene til at identificere publikationerne. Der er forbehold for, at udtræk er ufuldkommen, bl.a. da medtagne publikationer skal være mærket med både emneordene *udsatte* og *børn og unge*.

6.4.2 Søgestrengene - UC Viden

#1 [^](abstract:udsat* OR abstract:sårbar OR abstract:sårbare) AND (abstract:barn* OR abstract:ung* OR abstract:børn OR abstract:børnene)

#2 [^](title:udsat* OR title:sårbar OR title:sårbare) AND (title:barn* OR title:ung* OR title:børn OR title:børnene)

#3 [^](abstract:vulnerab* OR abstract:disadvantag* OR abstract:marginali* OR abstract:endanger*) AND (abstract:child* OR abstract:youth* OR abstract:adolescen* OR abstract:young*)

#4 [^](title:vulnerab* OR title:disadvantag* OR title:marginali* OR title:endanger*) AND (title:child* OR title:youth* OR title:adolescen* OR title:young*)

#5 [^](abstract:barn* OR abstract:børn OR abstract:børnene OR abstract:børnenes OR abstract:ung* OR abstract:spædbarn OR abstract:spædbarnet OR abstract:spædbørn OR abstract:spædbørnene OR abstract:nyfødt OR abstract:nyfødte) AND (abstract:omsorgssvigt* OR abstract:vanrøgt OR abstract:vanrøgte OR abstract:vanrøgter OR abstract:vanrøgtede OR abstract:overgreb* OR abstract:mishandling* OR abstract:misbrug* OR abstract:børnemishandling OR abstract:børnemishandlinger OR abstract:vold*)

#6 [^](title:omsorgssvigt* OR title:vanrøgt OR title:vanrøgte OR title:vanrøgter OR title:vanrøgtede OR title:overgreb* OR title:mishandling* OR title:misbrug* OR title:børnemishandling OR title:børnemishandlinger OR title:vold*) AND (title:barn* OR title:børn OR title:børnene OR title:børnenes OR title:ung* OR title:spædbarn OR title:spædbarnet OR title:spædbørn OR title:spædbørnene OR title:nyfødt OR title:nyfødte)

#7 [^](abstract:batter* OR abstract:violen* OR abstract:abuse* OR abstract:neglect* OR abstract:maltreat*) AND (abstract:child* OR abstract:youth* OR abstract:adolescen* OR abstract:young*)

#8 [^](title:batter* OR title:violen* OR title:abuse* OR title:neglect* OR title:maltreat*) AND (title:child* OR title:youth* OR title:adolescen* OR title:young*)

#9 ^(abstract:mistrivsel* OR abstract:skolevægning OR abstract:skolevægrende OR abstract:mobning* OR abstract:inklusion* OR abstract:eksklu*) AND (abstract:barn* OR abstract:ung* OR abstract:børn OR abstract:børnene OR abstract:børnenes)

#10 ^(title:mistrivsel* OR title:skolevægning OR title:skolevægrende OR title:mobning* OR title:inklusion* OR title:eksklu*)

#11 ^(abstract:ung*) AND (abstract:ledig* OR abstract:arbejdsløs OR abstract:arbejdsløse OR abstract:arbejdsløshed)

#12 ^(abstract:refusal* OR abstract:avoidance* OR abstract:bully* OR abstract:bulli* OR abstract:inclusio* OR abstract:exclu*) AND (abstract:child* OR abstract:youth* OR abstract:adolescen* OR abstract:young*)

#13 ^(title:refusal* OR title:avoidance* OR title:bully* OR title:bulli* OR title:inclusio* OR title:exclu*)

#14 ^(abstract:unemploy*) AND (abstract:young* OR abstract:youth* OR abstract:adolescen*)

#15 ^(abstract:risikoadfærd OR abstract:krimin* OR abstract:hjemløs OR abstract:hjemløse OR abstract:hjemløses)

#16 ^(title:risikoadfærd OR title:krimin* OR title:hjemløs OR title:hjemløse OR title:hjemløses)

#17 ^(abstract:trouble* OR abstract:homeless* OR abstract:crime*) AND (abstract:child* OR abstract:youth* OR abstract:adolescen* OR abstract:young*)

#18 ^(title:trouble* OR title:homeless* OR title:crime*)

#19 ^(abstract:misbrug* OR abstract:psykisk* OR abstract:krimin*) AND (abstract:familie* OR abstract:forælder OR abstract:forældre OR abstract:forældrene OR abstract:forældrenes)

#20 ^(title:familie* OR title:forælder OR title:forældre OR title:forældrene OR title:forældrenes) AND (title:misbrug* OR title:psykisk* OR title:krimin*)

#21 ^(abstract:abuse* OR abstract:mental* OR abstract:crim*) AND (abstract:parent* OR abstract:famil*)

#22 ^(title:parent* OR title:famil*) AND (title:abuse* OR title:mental* OR title:crim*)

#23 ^(abstract:barn* OR abstract:børn OR abstract:børnene OR abstract:børnenes OR abstract:ung* OR abstract:spædbarn OR abstract:spædbarnet OR abstract:spædbørn OR abstract:spædbørnene OR abstract:nyfødt OR abstract:nyfødte OR abstract:nyfødtes) AND (abstract:underretning* OR abstract:sagsbehandl* OR abstract:forebyg* OR abstract:indsats* OR abstract:myn-dighedsarbejd* OR abstract:udredning* OR abstract:socialfaglig* OR abstract:børnehus OR abstract:børnehuse OR abstract:børnehuset OR abstract:børnehusene OR abstract:anbragt* OR abstract:anbring* OR abstract:døgninstitution OR abstract:døgninstitutioner OR abstract:opholdssted*)

#24 ^(title:barn* OR title:børn OR title:børnene OR title:børnenes OR title:ung* OR title:spædbarn OR title:spædbarnet OR title:spædbørn OR title:spædbørnene OR title:nyfødt OR title:nyfødte OR title:nyfødtes) AND (title:underretning* OR title:sagsbehandling* OR title:forebyg* OR title:indsats* OR title:myndighedsarbejd* OR title:udredning* OR title:socialfaglig* OR title:børnehus OR title:børnehuse OR title:børnehuset OR title:børnehusene OR title:anbragt* OR title:anbring* OR title:døgninstitution OR title:døgninstitutioner OR title:opholdssted*)

#25 ^(abstract:notification* OR abstract:refer* OR abstract:barnahus* OR abstract:preventive* OR abstract:care* OR abstract:case* OR abstract:welfare* OR abstract:social* OR abstract:protection* OR abstract:permanency* OR abstract:planning* OR abstract:foster* OR abstract:placement*) AND (abstract:child* OR abstract:youth* OR abstract:young* OR abstract:adolescen*)

#26 ^(title:notification* OR title:refer* OR title:barnahus* OR title:preventive* OR title:care* OR title:case* OR title:welfare* OR title:social* OR title:protection* OR title:permanency* OR title:planning* OR title:foster* OR title:placement*) AND (title:child* OR title:youth* OR title:young* OR title:adolescen*)

#27 ^(abstract:familieplej* OR abstract:plejefamil* OR abstract:netværkspleje OR abstract:netværksplejere OR abstract:netværksanbringelse OR abstract:netværksanbringelser OR abstract:slægtspleje OR abstract:slægtsplejere OR abstract:slægtsanbringelse OR abstract:slægtsanbringelser OR abstract:plejebørn OR abstract:plejebørnene OR abstract:plejebarn*)

#^(title:familieplej* OR title:plejefamil* OR title:netværkspleje OR title:netværksplejere OR title:netværksanbringelse OR title:netværksanbringelser OR title:slægtspleje OR title:slægtsplejere OR title:slægtsanbringelse OR title:slægtsanbringelser OR title:plejebørn OR title:plejebørnene OR title:plejebarn*)

#29 ((barn* OR ung* OR børn OR børns OR børnene OR børnenes) AND (udsat* OR sårbar OR sårbare OR sårbarhed)) OR (((child* OR youth* OR young* OR adolescen*) AND (vulnerab* OR disadvantage* OR marginali* OR endanger*))

6.4.3 Søgestrengene - Data from Danish Local Systems

(((((barn* OR ung* OR børn OR børns OR børnene OR børnenes) AND (udsat* OR sårbar OR sårbare OR sårbarhed)) OR (((TIT=(barn* OR ung* OR børn OR børns OR børnene OR børnenes) AND TIT=(udsat*)) OR (SER=(barn* OR ung* OR børn OR børns OR børnene OR børnenes) AND SER=(udsat*)) OR (JRN=(barn* OR ung* OR børn OR børns OR børnene OR børnenes) AND JRN=(udsat*)) OR (ABS=("udsatte børn" OR "udsat barn" OR "udsat ung" OR "udsatte unge" OR "sårbart barn" OR "sårbare børn" OR "sårbar ung" OR "sårbare unge")) OR ("udsatte unge" OR "udsat barn" OR "udsatte børn" OR "sårbart barn" OR "sårbare børn" OR "sårbar ung" OR "sårbare unge")))) OR (((TIT=(child* OR youth* OR young* OR adolescen*) AND TIT=(vulnerab* OR disadvantage* OR marginali* OR endanger* OR excluded OR exclusion)) OR (SER=(child* OR youth* OR young* OR adolescen*) AND SER=(vulnerab* OR disadvantage* OR marginali* OR endanger*)) OR (JRN=(child* OR youth* OR young* OR adolescen*) AND JRN=(vulnerab* OR disadvantage* OR marginali* OR endanger*)) OR (ABS=("disadvantaged child" OR "disadvan-

tagged children" OR "disadvantaged youth" OR "disadvantaged young people" OR "marginalised child" OR "marginalised children" OR "marginalized child" OR "marginalized children" OR "marginalised young people" OR "marginalized young people" OR "marginalised youth" OR "marginalized youth" OR "marginalised adolescence" OR "marginalized adolescence" OR "socially endangered children" OR "socially endangered child" OR "socially endangered youth" OR "socially endangered young people" OR "socially endangered adolescence" OR "social disadvantaged" OR "social disadvantage" OR "vulnerable child" OR "vulnerable children" OR "vulnerable youth" OR "vulnerable young people" OR "vulnerable adolescence")) AND (ABS=(Danish OR Denmark OR dansk OR danmark)))) OR (((barn* OR ung* OR børn* OR spæd OR spædb* OR nyfødt*) AND (omsorgssvigt* OR vanrøgt OR vanrøgte OR vanrøgter OR vanrøgtede OR overgreb* OR mishandling* OR misbrug*)) OR ((børnemishandling OR (barn* OR børn*)) AND vold)) OR (((TIT=(barn* OR børn* OR ung* OR spæd OR spædb* OR nyfødt*) AND (TIT=(omsorgssvigt* OR vanrøgt OR vanrøgte OR vanrøgter OR vanrøgtede OR overgreb* OR mishandling* OR misbrug* OR børnemishandling*))) OR (ABS=("vold mod børn" OR "barn udsat for vold" OR "børn udsat for vold" OR "spædbarn udsat for vold" OR "nyfødt udsat for vold" OR "spædbørn udsat for vold" OR "omsorgssvigtede børn" OR "omsorgssvigtet barn" OR "omsorgssvigtede spædbørn" OR "omsorgssvigtet spædbarn" OR "barn udsat for vanrøgt" OR "børn udsat for vanrøgt" OR "nyfødt udsat for vanrøgt" OR "spædbørn udsat for vanrøgt" OR "spædbarn udsat for vanrøgt" OR "børn udsat for overgreb" OR "barn udsat for overgreb" OR "mishandlet barn" OR "mishandlede børn" OR "mishandlet nyfødt" OR "barn udsat for omsorgssvigt" OR "barn udsat for massivt omsorgssvigt" OR "børn udsat for omsorgssvigt" OR "børn udsat for massivt omsorgssvigt" OR "nyfødt udsat for omsorgssvigt")))) OR (((child* OR baby OR babies OR infant* OR young OR youth OR adolescence) AND (batter* OR violence* OR abuse* OR neglect* OR maltreat*)) OR ("abused child" OR "abused children" OR "battered child" OR "battered children" OR "violence against children" OR "neglected child" OR "neglected children" OR "abused baby" OR "abused babies" OR "battered baby" OR "battered babies" OR "neglected baby" OR "neglected babies" OR "violence against baby" OR "violence against babies" OR "abused infant" OR "abused infants" OR "battered infants" OR "battered infant" OR "violence against infant")) AND (ABS=(danish OR denmark OR dansk OR danmark))) NOT "substance abuse")) OR (((("Mistrivsel hos børn" OR "mistrivsel hos unge" OR "børn i mistrivsel" OR "barn i mistrivsel" OR "ung i mistrivsel" OR "unge i mistrivsel" OR "børn i mistrivsel" OR "barn i mistrivsel" OR "ung i mistrivsel" OR "unge i mistrivsel" OR "mistrivsel hos børn" OR "mistrivsel hos unge" OR (TIT=(børn OR barn OR ung*) AND (mistriv*)) OR ((skolevægring OR mobning OR inklusion OR eksklusion OR ekskluderende) AND (barn OR børn OR ung*)) OR ("arbejdsløse unge" OR "arbejdsløs ungdom" OR "unge uden arbejde" OR "unge udenfor arbejdsmarkedet" OR "ledige unge" OR "unge ledige") OR (TIT=(ung*) AND TIT=(ledig* OR arbejdsløs*)) OR (((("failure to thrive" OR "school refusal" OR "school failure" OR "school avoidance" OR bullying OR bullied OR inclusion OR inclusive) AND (child OR children OR childrens OR youth OR "young people" OR adolescence)) OR ("young people" OR youth OR adolescence) AND unemploy*)) AND (ABS=(danish OR denmark OR dansk OR danmark))) NOT ("clinical trial" OR hpv OR vaccination OR seizure OR pediatric OR spinal OR cardiac OR diabetes))) OR (((Barn OR børn OR ung*) AND (risikoadfærd* OR kriminalitet* OR hjemløse*)) OR ("unge på kanten" OR "kriminelle unge" OR ungdomskriminel OR "hjemløse børn" OR "hjemløse unge" OR "hjemløshed blandt unge")) OR (((child OR children OR youth OR "young people" OR adolescence) AND (troubled OR trouble OR homeless OR homelessness OR "involvement in criminal" OR "involvement in crime" OR "involved in Crime" OR "involved in criminal" OR crime)) AND (ABS=(danish OR denmark OR dansk OR danmark))) NOT (twinning OR christendom OR datafication OR færdselsforseelser OR protagonist OR mcda OR

military))) OR (((("udsat familie" OR "udsatte familier" OR "udsatte forældre" OR "ustabile familieforhold" OR "udsathed i familier" OR "familier under pres") OR ((familie* OR forældre OR forælder) AND (misbrug OR psykisk sygdom OR kriminalitet))) OR (((("families at risk" OR "at-risk-families" OR "family at risk" OR "at-risk family") OR ((parent* OR family OR families) AND ("substance abuse" OR "mental illness" OR crime OR criminal))) AND ABS=(danish OR denmark OR dansk OR danmark))) NOT (citizenship OR forfatter-skolen OR gastro* OR dementia OR brystkræft* OR asthma OR hylden OR azathioprin OR kræft*)) OR (((((barn OR baby OR børn OR ung* OR spæd*) AND (underretning OR underretninger OR sagsbehandler OR sagsbehandling OR "forebyggende indsats" OR "socialt myndighedsarbejde" OR "socialfaglig udredning" OR "socialfaglig praksis" OR "socialfaglig indsats" OR socialarbejde OR socialarbejder OR børnehus OR anbragt OR anbragte OR anbringelse OR døgninstitution OR døgninstitution OR opholdssted OR opholdssteder OR efterværn)) OR (Familiepleje OR plejefamilie OR netværkspleje OR netværksanbringelse OR slægtspleje OR slægtsanbringelse OR plejebørn OR plejebarn)) OR (((((child OR baby OR children OR youth OR "young people" OR young OR adolescence) AND (referral OR barnahus OR "In home preventive care" OR "In-home preventive care" OR "child welfare service" OR "child welfare services" OR "social service" OR "social work" OR "social worker" OR "social services" OR "child protection" OR "permanency planning" OR "foster care" OR "in out-of-home care" OR "in out of home care" OR "placement out of home" OR "public care" OR "residential care" OR "leaving care" OR "aftercare" OR "transitioning out of care")) OR ("Foster child" OR "foster children" OR "replacement child" OR "replacement children" OR "replaced child" OR "replaced children" OR "Looked-after children" OR "child replacement" OR "foster family")) AND ABS=(danish OR denmark OR dansk OR danmark)) NOT (cancer OR Vaccination OR cerebral OR polygenic OR didactic OR "gendered care" dementia OR bil OR "critically ill" OR "homeless shelter" OR scooters OR citizenship)))) OR

(((barn* OR ung* OR børn OR børns OR børnene OR børnenes) AND (udsat* OR sårbar OR sårbare OR sårbarhed)) OR (((child* OR youth* OR young* OR adolescen*) AND (vulnerab* OR disadvantage* OR marginali* OR endanger*)) AND ABS=(Danish OR Denmark OR Dansk OR Danmark))) OR (((barn* OR ung* OR børn* OR spæd OR spædb* OR nyfødt*) AND (omsorgssvigt* OR vanrøgt OR vanrøgte OR vanrøgtter OR vanrøgtede OR overgreb* OR mishandling* OR misbrug*)) OR børnemishandling OR ((barn* OR børn* OR nyfødt* OR spæd*) AND (vold))) OR (((child*) AND (batter* OR violence* OR abuse* OR neglect* OR maltreat*)) OR ((child* OR youth OR young OR adolescence) AND (maltreat*)) AND (ABS=(danish OR denmark OR dansk OR danmark)))) OR (((("Mistrivsel hos børn" OR "mistrivsel hos unge" OR "børn i mistrivsel" OR "unge i mistrivsel" OR "barn i mistrivsel" OR "ung i mistrivsel") OR ((skolevægring OR mobning OR inklusion OR eksklusion OR ekskluderende) AND (barn OR børn OR ung*)) OR ((ung OR unge OR ungdom) AND (ledig* OR arbejdsløs*)) OR (((("failure to thrive" OR "school refusal" OR "school failure" OR "school avoidance" OR bully OR bullying OR bullied OR inclusion OR inclusive) AND (child OR children OR youth OR "young people" OR adolescence)) OR ((("young people" OR youth OR adolescence) AND (unemploy*)) AND (ABS=(danish OR denmark OR dansk OR danmark)))) OR ((Barn OR børn OR ung OR unge) AND (risikoadfærd OR kriminalitet* OR hjemløs*)) OR ("unge på kanten") OR (((child OR children OR youth OR "young people" OR adolescence) AND (troubled OR homeless OR homelessness OR "involvement in criminal" OR "involvement in crime")) AND ABS=(danish OR denmark OR dansk OR danmark))) OR (((udsat) AND (familie OR forældre og forælder)) OR ((("ustabile familieforhold" OR familie OR familier OR forældre OR forælder) AND (misbrug OR psykisk sygdom OR kriminalitet))) OR (((families OR family

OR parent) AND ("at risk" OR "substance abuse" OR "mental illness" OR crime OR criminal) AND ABS=(danish OR denmark OR dansk OR danmark))) OR (((((barn OR baby OR børn OR ung* OR spæd*) AND (underretning OR underretninger OR sagsbehandler OR sagsbehandling OR "forebyggende indsats" OR "socialt myndighedsarbejde" OR "socialfaglig udredning" OR "socialfaglig praksis" OR "socialfaglig indsats" OR børnehus OR anbragt OR anbragte OR anbringelse OR døgninstitution OR døgninstitution OR opholdssted OR opholdssteder OR efterværn)) OR (Familiepleje OR plejefamilie OR netværkspleje OR netværksanbringelse OR slægtspleje OR slægtsanbringelse OR plejebørn OR plejebarn)) OR ((child OR children OR youth OR "young people" OR young OR adolescence) AND (barnahus OR "In home preventive care" OR "In-home preventive care" OR "social work" OR "social worker" OR "child welfare service" OR "child welfare services" OR "social service" OR "social services" OR "child protection" OR "permanency planning" OR "foster care" OR "in care" OR "in out-of-home care" OR "in out of home care" OR "placement out of home" OR "public care" OR "residential care" OR "leaving care" OR "aftercare" OR "transitioning out of care")) NOT (cancer OR muscu OR "gendered care" OR italy OR didactic OR pregnancy))